SVENSKA HUMORISTER

ELIAS SEHLSTEDT

SÅNGER OCH VISOR

H
51565 I

10:-

HEDÉNS
BOKHANDEL

Albert Bonnier.

Hälsingborgs Prakt. mellanskolas
lärjungebibliotek

ELIAS SEHLSTEDT

SÅNGER OCH VISOR

I.

Med levnadsteckning av CARL SNOILSKY

MAKULERAS

Hälsingborgs prakt. mellanskolas
lärjungebibliotek

Stockholm. Albert Bonniers förlag

Fm 2996

STOCKHOLM
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1914

ELIAS SEHLSTEDT.

LEVNADSTECKNING AV

CARL SNOILSKY.

Tänk er en liten ö, så där en 8 mil ute i Stockholms skärgård — icke grön och lummig och skyddad som vid Skuru — men belägen ytterst i havsbandet, omspolad av det salta stänket och kringtjuten av stormarna; en ö av bara sand och klippor med litet ljung bland skrevorna och några tunnland gles barrskog, urblekt och utsugen av havsvinden. Den fåtaliga befolkningen — lotsar och fiskare — lever ett hårt och strävsamt liv ute på sjön — värre blir det, då sjöfarten för året upphör och isen varken bär eller brister. Förbindelsen med fastlandet är stundom avbruten i veckotal, och tillika möjligheten att proviantera. Stackare den, som ej i tid för hela vintern kunnat fylla sitt visthus! Då kan levnaden ibland vara rätt eländig, såsom skalden säger:

Hjälplös och arm får befolkningen dö,
läkare finns ej, och ej *Fru Nödvändig,*
två mil till prästen längst bort på en ö.

Detta är i största korthet beskrivningen på lots- och tullstationen *Sandhamn,* sådan den tedde sig ännu för en 30 eller 40 år sedan. Efter den tiden har den tilltagande välmågan spritt

sig även till detta yttersta hörn av Sveriges landamären. Varje sommar ditför talrika Stockholmsgäster, för vilkas räkning nätta villor uppväxa bland de röda stugorna från gamla dagar, ställets egna resurser hava på mångfaldigt sätt utvecklat sig, och tack vare isbrytare och elektrisk telegraf kan man ej mera vintertiden bliva så avstängd från den omgivande världen som förut.

Men, som sagt, det är ej det moderna Sandhamn som vi nu tänka på; det är till 1840—50-talets "vinterlurviga, ramsugande Sandhamn" vi här vilja försätta oss, det Sandhamn, om vilket med någon skymt av sanning kunde påstås, att

> Den bör bo här, som har rövat posten
> och slagit hjäl både far och mor.

Genom ödets sällsamma skickelse fastlåstes vid detta ödsliga ställe, denna hårda natur, för 17 långa år en levnadsfrisk man, en äkta sångaresjäl med ett hjärta känsligt och törstande efter skönhet — icke den tragiskt storartade, som talar i stormens rytande, utan den blida och fagra, som doftar i ängens blommor, sorlar i skogens vårbäckar och strålar ur lyckliga, sorglösa människoögon. Ödet befallde skaldenaturen att gömma sig i en tullinspektors skepelse och fullgöra hans prosaiska värv i ständig färd med brådskande sjökaptener och grovhuggare. Då vintern förunnade ett avbrott i göromålen, kom vilan i form av isolering, med en levnadsordning där salt strömming alltför ofta utgjorde huvudrätten, och till ämne för de ledigvordna tankarna kom en oförvållad penningskuld, att troget följa nästan hela livet igenom.

Vad kunde skaldenaturen under sådana förhållanden utveckla sig till? Sannolikast hade den lilla gnistan slocknat i köld, mörker och umbäranden, eller åtminstone övergått från blidhet till bitterhet, från harmoni till missljud och pessimistiska utgjutelser.

Den som utskiftar livets bördor fogade det annorlunda. Fick den poetiske tullinspektoren sig tilldelt en lott, som de flesta skulle kallat hård, undfick han tillika i sin karaktärs innersta kärna den sällsynta egenskapen, att i alla skiften *hålla färgen,* och detta i så hög grad, att icke den mest prövade, väderbitne lots kunnat göra det bättre. Tack vare denna egenskap, vart han alldeles ingen pessimist, han vart *Elias Sehlstedt.*

Namnet behöver blott uttalas, för att över allt i Sveriges land tusentals anleten skola ljusna — vilken vän av sången har icke honom att tacka för någon stund av harmlös glädje, av oskyldigt skämt — för mången sann och levande tavla från land och sjö? Även i detta sistnämnda fall har Sehlstedt givit prov på poesiens segrande makt; ty liksom hans glada humor och ljusa förnöjsamhet icke av några yttre förhållanden kunde betvingas, så förstod han även att av Sandhamns ofruktbara klippor och kulna hav skapa ett helt litet skönhetsrike. Endast ett i botten kärleksfullt sinne förmår detta. Han älskade naturen: i brist på annan, den fattiga vrå av svenska jorden dit han blivit försatt — och allt blev vackert i den belysning, som gick ut från honom själv. Ännu förmår han oss att med samma ögon betrakta det som vi eljest skulle finna kargt och fult. Sandhamn, sedan Sehlstedt sjungit därom, är en privilegierad plats på Sveriges poetiska landkarta,

långt mera än andra av naturen mera gynnade ställen, vilka ännu vänta på en värdig sångare. När vi stå vid den gamla utkiken, varifrån Sehlstedt så ofta iakttagit molnens färger och vattnets skiftningar eller måsarnas snabba flykt, finna även vi något alldeles särskilt tilldragande i dessa enkla fenomener, och rätt som det är, överraska vi oss själva med att i tankarna upprepa ett av dessa kärvordna citat ur de Sehlstedtska visorna. Kunde vi blott bliva lika förtrogna med hela vårt lands växlande natursceneier, som Sehlstedt gjort oss med denna en gång så förbisedda vrå!

Då nu Sehlstedt i denna nya dräkt åter framträder för den allmänhet som älskat hans sånger och ännu i tacksamt minne bevarar hans namn, skall en enkel teckning av hans levnad även finna välvilliga läsare. Några märkliga växlingar erbjöd, såsom bekant, denna levnad icke, och är jämväl i sina huvuddrag redan känd och framställd. Man hör ändock gärna åter talas om en *god vän*, och som en god vän betrakta vi den gamle sångaren Elias, vars livsbild så väl illustrerar den enkla, sunda filosofi hans visor så ofta givit uttryck åt:

Fyll din plikt i alla väder,
i vad ödet satt dig till —
är du född att garva läder,
eller dömd att strypa sill —

En gång skyfflas stoftets öden
uti graven om varann;
att bli vän och bror med döden,
gör så gott du kan.

Vår skald såg dagen den 8 december 1808 i Härnösand, där fadern, Abraham Sehlstedt,

var handlande. Här genomgick han skola och gymnasium. Sina ungdomsminnen från ”det ångermanländska stöperiet för framtidens snilleljus” har han själv livligt tecknat uti en skiss, kallad ”Ett stycke minne från skolan och gymnasium i Härnösand”. Glanspunkten är skildringen av de tre årliga gymnasistbalerna, då de unga alumnerna med håret lockigt friserat ”à la Carl Johan” förde stadens döttrar i dansen, i tävlan med balens lejon, löjtnanterna vid Jämtlands fältjägare med förgyllda jägarhorn på de gröna frackskörten. Mellan danserna åto herrarna och damerna smörgåsar. Spritdrycker förekommo icke, allt var gemytligt och framför allt billigt, så att ingen hade skäl till klagan ”att tockna baler göra vår ruin”.

Vid sin norrländska hembygd förblev Sehlstedt troget fäst, fastän han efter ödets lagar i framtiden ständigt skulle få nedslå sina bopålar i sydligare trakter:

Är man född i Haparanda,
skall man dö i Falsterbo,

säger han själv humoristiskt. Tanken på den oförgätna hembygden bröt dock oftare fram som en mollton, t. ex. i det vackra stycke *Norrländingens hemlängtan,* där han tillika på ett rörande sätt dröjer vid sin faders minne:

Väl sover min fader — det sjungande hav
vid grönskande strand honom söver,
och björkarna gro kring den älskades grav
och fläta sitt skuggvalv däröver.

Sehlstedt blev student i Uppsala 1829, men fick snart börja att försörja sig själv, sedan hans fader avlidit utan att efterlämna tillgån-

gar. Den unge studenten konditionerade nu såsom informator i flera hus, bland andra hos den gamle girigbuken och cynikern J. J. von Scheven på Siggesta, vars bekantskap skulle bliva så ödesdiger för C. J. L. Almqvist. Intrycken från den tid då Sehlstedt skötte andras undervisning synas icke hava hört till de angenämaste, att döma av den bild han giver oss av *Informatorn,* denna förbisedda personlighet, som "står i rang näst intill familjens katta", och som i känslan av sin ringhet befinnes vara

Blyg till den grad, att han går
i farstun ut, då han sig snyter.

Livets motigheter började Sehlstedt redan tidigt att sjunga bort. Allt ifrån gymnasietiden hade han sysslat med rim och meter — sagan "Byxorna" lär vara hans äldsta i tryck bevarade alster. Vid universitetet började den poetiska ådran att flöda rikare och snart påträffade man både i "Uppsala-korrespondenten" och Stockholmstidningar signaturen —*dt* under små stycken, i vilka det för den fullfärdige skalden utmärkande skaplynnet redan kan spåras. 1832 samlade han ett urval av dessa förstlingar uti ett litet häfte "*Norrlandsblommor*", vilket emottogs välvilligt.

Sommaren 1834 — koleraåret — befann sig Sehlstedt — då för tiden en liten mager och späd student, såsom han själv beskriver sig — på besök hos en god vän, disponenten Smith på Kummelnäs, en egendom på Värmdön. Sehlstedt levde lyckliga dagar hos denne avhållne vän, en stor jägare och kraftman, vilken, då Sehlstedt var rädd att smutsa sina skor på den regnblöta marken, utan möda bar den lille studenten på sina axlar en halvtimmes väg fram

till prästgården, dit de skulle. Sehlstedts avsikt hade ursprungligen varit att från Stockholm begiva sig tillbaka till Uppsala för att återupptaga studierna, men då den i anledning av farsoten påbjudna karantänen lade hinder i vägen härför, mottog han Smiths inbjudning att tills vidare stanna på Kummelnäs.

Denna rubbning i hans närmaste planer blev utav avgörande betydelse för hela hans levnad, och det i mer än ett avseende. Dels mognade härute på landet tanken att lämna studievägen för en praktisk verksamhet, dels var det här — på Velamsund — som han skulle göra första bekantskapen med sin blivande hustru och hennes familj — för att icke tala om, att en gång i framtiden en son till Smith och en dotter till Sehlstedt skulle bliva ett par och bebo Kummelnäs.

Från vistelsen på Värmdön har Sehlstedt antecknat ett litet lustigt äventyr, infört i hans skrifter under namnet *Skogsbruden,* angående en då för tiden i skärgården gängse egendomlig sedvänja, varav nu väl intet spår finnes.

Sedan Sehlstedt bestämt slagit Uppsala och förlängd akademisk kurs ur hågen, beslöt han sig 1836 för inträde i tullverkets tjänst. Kunde det för Bellman gå ihop med poesien att vara i Nummerlotteriet, går det an för mig att vara i tullen, menade Sehlstedt — och framtiden visade, att poesien icke blev lidande därpå.

Efter några års tjänstgöring inom verket erhöll han 1842 platsen som tulluppsyningsman vid Mems station i Östergötland. Redan nästa år stod bostället i ordning att mottaga en ung husfru. Augusta Ekman hette Sehlstedts brud, dotter till major Ekman. Det nygifta paret måste lära sig hushålla väl — löneinkomsterna

uppgingo blott till 500 kr. — men det gick ändå ihop, och de trivdes förträffligt i detta första hem —:

Min Gud, så trevligt! Fyra rum
och kök — och allt nyreparerat,
och fönsterrutor nitton tum,
just herrskapslikt och väl rangerat.
Här i sängkammarn får du lov
att se hur vänligt solen skiner.
Ack titta! — Vilken söt alkov
med tryckta nättelduksgardiner.

Lycka och glädje voro ständigt bofästa hos de båda makarna, som passade sällsynt väl för varandra. Den unga frun var ett mönster för en omtänksam husmoder, och därtill i besittning av samma friska humör som hennes man, vars optimism sålunda i henne fick ett säkert stöd, då de mulna dagarna inställde sig.

På Mem fick Sehlstedts poetiska farkost först vind i seglen. Hans *Knäppar på lyran*, som utkommo 1844 under hans eget namn, innehålla några av hans populäraste stycken. Flera bland dikterna sattes i musik och sjöngos i vida kretsar. Den ingalunda lätt tillfredsställde P. Wieselgren yttrade i *Sveriges sköna litteratur*: "Sehlstedt synes ha en framtid". Över huvud taget voro de 5 år, Sehlstedt tillbragte på Mem, en solskensperiod i hans liv. Ännu efter många år, då han under en kanalresa återsett stället, klingar den gamla tillgivenheten till mötes ur den strof, varmed han i sin poetiska reseskildring hälsar det forna hemmet:

Här är packhus, här är tullen,
här är herresätet Mem,
där i huset uppå kullen
har jag haft mitt hem.

Här jag pysslat om kaptener,
här jag först min lager skar.
Ännu kvar
ser jag syrener,
som jag visst planterat har.

År 1847 erhöll Sehlstedt en ny plats med ”förbättrade löneförmåner”. Han utnämndes till reseinspektor, med station vid Hornstull, utanför Stockholm. Det visade sig tyvärr snart att förmånen av större lön mera än uppvägdes av de tjänsten åtföljande onera. För reseinspektoren gällde det nämligen,

Att hästar och åkdon och dräng skall han ha,
och pengar därtill uti molnena ta.

Och kan han ej pengar i molnena ta,
så är det Guds lycka om allting går bra.

Synnerligt bra gick det icke heller. För anskaffande av ovannämnda för den ”rörliga tullbevakningen” föreskrivna rekvisita, togo de tre inspektorerna vid tullarna tillsammans ett amorteringslån, men Sehlstedts kolleger voro opålitliga slarvar, som inom kort cederade bonis och lämnade åt honom att ensam ansvara för skulden. Vår skald gjorde allt vad i hans förmåga stod för att draga denna dryga, opåräknade börda; men det ville icke förslå. Tullhästarna, mindre förnöjsamma än pegasen, höllo dessutom på att alldeles uppsluka sin herre, utan att akta på hans poetiska föreställningar, att

Äta vi behöva så väl som ni.

Sehlstedt var slutligen glad att få utbyta anställningen i Stockholm emot den sämre betalda platsen på Sandhamn, där han åtminstone

slapp de välsignade hästarna. Men skadan var redan skedd — den skuld han så oförskyllt råkat uti, hade en gång för alla gett knäcken åt hans ekonomiska ställning, och nu skulle penningebekymmer tära på hans lugn ända till de fyra sista åren han levde. Men han nedböjdes icke därav. Sådant *kan* bäras, mente han. Det var endast ett slags sorg han ville erkänna — sorgen att förlora sina närmaste.

Det friska levnadsmodet, den glada förtröstan sattes visserligen mången gång på prov därute på ön i skärgården, dit han nu utflyttade, men hemmets molnfria lycka förmörkades icke och sångens källa utsinade icke. Man kan tvärtom säga att det just var förflyttningen till Sandhamn, som kom den riktigt äkta Sehlstedt — skalden nämligen — att träda i dagen. Naturen därute i all sin entoniga karghet, den av stadslivets nivellering oberörda lotsbefolkningen, ja, själva strandens och böljans fauna, torskar och fiskmåsar, blevo lika många nya insatser i hans poetiska bildförråd. Ögat skärptes för det karaktäristiska hos alla omgivande föremål, ödsligheten och enformigheten gjorde känslan mottagligare, varje liten glad omväxling som förunnades fick en prägel av festlighet — poesien, som förut kommit som en gäst på lediga stunder, slog sig nu ner riktigt på allvar och följde tullinspektoren på alla vandringar längs de saltstänkta klipporna, viskande i hans öra nya upptäckter på detta hittills obekanta territorium —; så måste Robinson Crusoe varit till mods, då han uppdagade något nytt gott eller användbart på sin ö.

De 17 år (1852—68) som Sehlstedt bebodde Sandhamn, omfatta hans rikaste och bästa poetiska produktion. Kalendrarna *Fiskmåsen, Ut-*

kiken och *Telegrafen* angiva redan genom namnen sitt Sandhamnska ursprung, liksom han även här började utgiva sina dikter i en samlad upplaga. Det som ger den egendomliga grundtonen åt alla dessa samlingar är just de levande, originella lokalmålningar som Sehlstedt aldrig tröttnade att utströ och allmänheten att läsa och älska. För alla årstidernas växlande fysionomier har hans lyra strängar; än målar han huru

Havet sig mornar i vårsolens brand
ligger på rygg med sin spegel i hand
och molnen de segla
som långskepp förbi
och stolta sig spegla
däri.

Än åter:

Ensam på kullriga klippan jag står
och ser huru böljorna brusa,
vindarna spela i rockskört och hår
och kråkan på strandhugg sig slår.
Skyarna tjockna och tallarna susa.
In mellan skären holländaren går
och klyvarn i vändningen slår.
Stum är knipornas sommarsång,
och havet som speglade skyar ljusa
välter sig nu uti grus och tång
med böljor som Trebackarlång.

Hand i hand med de skiftande naturscenerierna, äro de åskådliga tavlorna ur skärgårdens djurliv. Med förkärlek porträtterar han den ständigt hungriga fiskmåsen:

I snövit skjorta rätt och slätt
står måsen på sitt grund
och gör sin morgontoalett
och sköljer sig i mund.

Sitt visthus har han näst intill —
ack den som vore mås!
Han spisar gratis när han vill,
fast strömming mest, gunås.

Även sälen är föremål för samma säkra penselföring:

Våren har ännu ej isarna smält,
lapptals de komma från Bottniska viken.
Sälarna, ledsna vid fiskarnas riken,
segla på dem som kaptener så snällt.
Solskenet vänligt de bestarna söver,
ungarna leka med mödrarna glatt.
Spräckliga havsörnar sväva däröver,
äntra ibland deras våta fregatt.

Skalden kan ej kväva en suck vid tanken på sin egen sångarlott, då han sjunger till den lilla fågeln på Grönskär:

Lugn du sitter, lyssnar ej därpå,
fastän stormen i ditt strängspel griper.
Ack, du sjunger lika glatt ändå...
lycklig du, som ingenting begriper.

Men vemodet hinner aldrig slå rot i skaldens lynne. Han kan konsten att umbära, lika bra som de tåliga, härdiga människor, bland vilka han lever. Han, om någon, är värdig att besjunga detta präktiga skärgårdsfolk: den plikttrogne lotsen, som i den stormdigra höstkvällen måste lämna sin varma stuga, för att krämarn skall få skutan i hamn —

Vit som en isbjörn, står han vid ratten,
oviss om kursen är liv eller död.

Skärgårdstösen, Jerkers fästmö, är icke sämre:

Oförskräckt hon lägger sina nät,
blir hon våt, så dör hon ej för det.
Trygg när havet vräker,
lugn till lands, och säker
hemma som ett utanlås.

Själva själasörjaren i trakten kan giva sina sockenbor sådant föredöme i försakelse, att skalden måste ömka sig över *Komministern i Möja* och hans mer än torftiga hushållning:

Så ynklig jag aldrig har anat
en prästgård — se här min attest.
En ö, som naturen har danat
att riktigt utsvälta en präst.
Kan någon med litet sig nöja,
det är komministern i Möja.

I jämförelse med denna andans man hade Sehlstedt för resten rätt prydligt i det vita tullhuset på Sandhamn. I dess lilla trädgård ligger ett lusthus — det finns ännu kvar — där mången bål blivit bryggd och många glada visor avsjungna, under de tider, då seglare gingo ut och in — både ostindiefarare och lustkuttrar. Sjökaptener, som alla kallade den föga äldre lotsinspektoren *farbror* och bragte honom en liten gärd av apelsiner direkt från Messina eller någon annan delikatess, goda vänner från Stockholm, som varit ute på fisketur i skärgården, även författare och litteratörer, nyfikna att göra bekantskap med den populäre skalden, avlöste varandra som besökande och gäster samt slöto ofta krets omkring hans rödlätta, fryntliga lilla fysionomi med skalken i ögonvrån under den gråsprängda, sirligt upplagda tupén. Någon överdrift i sällskapsnöjet, än mindre någon utsvävning kom dock aldrig i fråga. Sehlstedt iakttog alltid decorum. Liksom det låg *oskuld*

på botten av hans tankar, även i hans uppsluppna stycken, så höll han noga på vården om sin person och uppträdde aldrig, även i hemmets intima krets, med ”poetisk vårdslöshet” i det yttre. Det låg ej heller det minsta för honom att spela *vitter* eller antaga litterära åthävor och högtravande manér. Han sjöng endast när han inte kunde låta bli —

Gud vare tack, att jag är en liten fågel jag
och kan få gunga glad på min kvist —

Det var summan av hans estetik. Han kunde aldrig begripa att man fann något märkvärdigt i hans visor och var helt överraskad och tacksam att man så gärna höll till godo med dem —

Den som läser denna sång
tackar jag ödmjukast.

Detta var visserligen ett ärligt ord ur Sehlstedts hjärta. Också producerade han med ofantlig lätthet. Nästan aldrig sågo hans närmaste när han skrev. Han var lika tidigt uppe som den av honom besjungna tuppen Apollo, eller vid soluppgången. Snart satt också hans förträffliga fru vid spinnrocken och höll sin man sällskap, under det han, i avvaktan på att tjänstgöringstimmen skulle slå, vandrade smågnolande fram och tillbaka på golvet. Det var nu som en sång växte färdig i hans huvud. Sedan, om aftonen, då han, efter slutade göromål för dagen, satt hemtrevligt vid lampan hos de sina, frågade han helt skälmaktigt: ”Skulle herrskapet vilja höra en visa?” — Så fick den lyckliga familjekretsen, före någon annan, lyssna till mången av dessa älskvärda sånger, vilka, burna av musiken, skulle leva på folkets läppar kanske mera än någon annan samtida

svensk skalds. Innan de upptogos i hans egna diktsamlingar, delade han dem gärna med sig åt kalendrar och tidningar. Isynnerhet *Illustrerad tidning* fick under en följd av år glädja sin läsekrets med många Sehlstedtska visor. Vid sina stockholmsbesök brukade skalden ofta titta upp på redaktionen, och på tillfrågan av sina vänner August Blanche eller Harald Wieselgren, om han icke hade med sig något, halvt förlägen framtaga sina nyaste bitar. När redaktörerna sedan honorerade bidragen med en eller annan tia per stycke — det var den tidens pris! — tyckte Sehlstedt att det var alldeles för mycket.

Vid sidan av diktkonsten tog sig Sehlstedts skönhetssinne uttryck i landskaps- och marinmålning, för vilken genre han hade medfödda anlag, fastän förhållandena här hindrade honom att höja sig över dilettantens ståndpunkt. Sådana tavlorna nu voro, föllo de hans goda vänner sjökaptenerna särdeles väl i smaken och honorerades betydligt högre än visorna. Ännu sitter på väggen i mången kajuta eller sjömanshem en liten oljefärgstavla, som den väderbitne ägaren ofta skänker en blick, vars vänliga uttryck innebär ett större erkännande, än eftervärlden består mera fulländade konstverk.

Den egentliga prövotiden för Sandhamnssångaren inträdde med sjöfartens upphörande för året. Då isen låg blank omkring ön, kunde det gå för sig att göra en slädtur in till Stockholm emellanåt och förnya visthusets förråder, men detta ville sig ej alltid så väl. Långa tider var man alldeles avskuren från yttervärlden:

Nu är jag stängd som fisken i en kil,
till fasta landet har jag tvenne mil
och närmsta grannen mellan mig och mån'
är ryska kejsarn, öster härifrån,

sjunger Sehlstedt vid sådant tillfälle om sin isolerade belägenhet. Den lilla husmodern hade mycket bekymmer som hon icke fick låtsa om, när visthuset började bliva läns och ingen utväg fanns till ny tillförsel. Ett år — vintern 1860—61 — räckte denna isolering mer än vanligt länge. När posten äntligen kom, medförde densamma den sex veckor gamla underrättelsen om änkedrottning Desiderias död. ”Det är något sent att anlägga hovsorg,” sade Sehlstedt.

För att hushålla med tidningsnyheterna försökte han, liksom det berättas om kommendanten på Vardöhus, till vilken posten kom 2 gånger på året, att blott läsa ett nummer åt gången, men nyfikenheten slutade alltid med att taga ut sin rätt. Värst var det, som sagt, med provisionerna. En middag, då husmor på bordet framsatte salt strömming och potatis, skedde det under den bedrövliga förklaringen: jag är rädd för, att vi under 8 dagar få hålla samma diet. I detsamma blev tullinspektoren utkallad. Då han åter kom in, frågade han: ”vill du taga emot en inackordering, mamma?” Frun ville ej tro det var allvar — men det var verkligen allvar. En mäklares agent hade lyckats praktisera sig ut till Sandhamn, för att vara den första på platsen, då havet snart skulle gå upp och fartygen börja komma. För att under tiden livnära sig, hade han ingen annan tillflykt än tullinspektoren. På fruns förskräckta protester försäkrade Sehlstedt att han alltid märkt att hon hade något i reserv, när det skulle hetas vara slut — och mäklaren stannade. När nöden är störst, är hjälpen närmast. Rätt som det var, fick man genom salsfönstren se en båt, som arbetat sig fram från Harön, och medförde diverse ätbara saker. Nu var situa-

tionen räddad och Sehlstedt, den oföränderlige optimisten, hade åter fått rätt.

Så gledo åren fram sin lugna gång, utan att bjuda på märkligare avbrott. Någon gång skedde dock ombyten i det jämna vardagslivet, då Sehlstedt fick slå igen sin dammiga tulljournal och för en eller annan vecka på permission företaga kortare eller längre utflykter inom fäderneslandet. Varje gång våren löste isarna som fängslat honom på hans ö, sjöd hans hjärta av vandringslust, av åtrå att gunga ut på lekande böljor och lyssna till deras trolska musik —

Kula i, lilla vind,
knuffa på, lilla våg!
Jag blir varm om min kind,
jag blir glad i min håg,
då det viner i tåg —

En sådan naturskald borde väl emellanåt få se annat än kobbar och skär. Hur mycket han än förstod att kasta ett poetiskt skimmer över de grå klipporna, sparades ändock hans vackraste toner åt den idylliska skönheten. Utom Bellman har ingen skald sjungit bättre om Mälarstaden, om det rörliga livet på dess Skeppsbro, om feststämningen på dess folkvimlande Djurgård, eller om ett muntert lag i någon av dess förtrollande omgivningar, då sexan är uppdukad i göngräset, och hängbjörken kastar sin fina, darrande silhuett över den snövita duken, medan

Värden trakterar,
telegraferar
glad med pokalen åt gammal och ung.

Men vandringshågen drager vår skald längre och längre — icke till främmande land,

dit han aldrig längtat, utan vidare ut i de svenska bygderna. Vilken fröjd att utan någon bestämd plan gå ombord på första bästa Mälar- eller kanalbåt:

> Jag sorglöst mig sträcker på hyttens tak
> och röker min lilla cigarr med smak.
> Jag ser huru solen med guldkrona står,
> jag ser hur vart moln uti djupet går,
> allt glindrar så solklart och sommarljust —
> jag blossar och njuter, förtjust, förtjust.

Beskrivningarna på sådana utflykter utgöra en hel grupp i Sehlstedts skrifter. Oftast inlägger han inom en ram av humoristisk prosa intagande små versbitar på omväxlande meter; ibland är det någon kostlig medpassagerare som, utan att ana det, får skyldra i hans poetiska kamera, ibland är det en stads- eller landskapsbild han ger oss, frisk och ögonblicklig — han målar lika levande sin vandring i Gripsholms torntrappor eller på Mariefreds solheta, knaggliga stenläggning, som återseendet av sin ungdoms gamla bekanta, niporna utmed den mörkblå, skummande Ångermanälven, där stockarna ila framåt och laxarna springa alnshögt upp ur virvlarna i forsen.

De senare åren hade Sehlstedt till följeslagerska på dessa utfärder sin dotter. Vart våra resande kommo, funno de kända och okända, som voro förtjusta att visa dem vänlighet och gästfrihet. Snart voro sådana vackra sommardagar ett minne, snart satt åter Sehlstedt på sitt Sandhamn, vid sin tulljournal eller sitt staffli, medan uti tankarna rimmets små ostyriga bytingar alldeles självmant gåvo form åt intrycken från senaste vandring.

Men allting skall se sin sista dag — vår tull-

inspektor hade omsider uppnått den ålder, då han kunde pensionerad få bjuda farväl både åt tulltjänsten och Sandhamn:

> Jag sköljt mig uti sjutton år
> i detta vilda hav,
> så färgen gått utur mitt hår,
> vad som ej blåst utav.

År 1868 lämnade han sin ö och uppslog sina bopålar i Stockholms närmaste grannskap, på den Djurgård, vars skönhet alltid utövat en sådan dragningskraft på honom. De år han fick tillbringa här, voro de lyckligaste och bekymmerfriaste han på länge haft. Hans ekonomi hade så småningom förbättrats — hans skuld var nu betald. Av det anslag, som Svenska Akademien äger att fördela till understöd åt vittra författare, erhöll Sehlstedt årligen ett belopp av 500 kronor. Det var icke mycket, men Sehlstedt själv tyckte att det var hederligt, och med detta bidrag fann han sig vara riktigt på grön kvist.

Sorgen — familjesorgen nämligen, ty någon annan ville ju den gamle optimisten icke erkänna — hade ändock icke förgätit Sehlstedt; hon hade endast uppskjutit sin påhälsning till det sista året han levde. Det ena av hans båda barn, den hoppfulle 24-årige sonen bortrycktes vid jultiden 1873. Sehlstedt utbröt icke i klagan; för smärtan hade han aldrig ord eller toner — men den inre livsnerven brast. Tyst, tala inte om *det* — jag kommer snart efter! sade han till en deltagande vän, som vidrörde denna stora förlust. Och så vart det även. Den skald, vars liv och diktning varit en fortsatt gärd åt harmlös glädje, tacksam belåtenhet med en ljus och vacker värld, förmådde ej att i sitt bröst här-

bärgera den mörka, ovanliga gästen. Skenbart var han alltid lika jämn till sinnet, lika fryntlig och nöjd som förut, men ett hjärtlidande, vars tillvaro var en hemlighet för honom själv — endast den trogna makan hade av läkaren undfått förtroende därom — utvecklade sig hastigt. För att förströ honom, tog en vän honom med sig på en ångbåtsresa till Petersburg. Sehlstedt visade sig som vanligt intresserad, och beskrev både på vers och prosa — lika lekande som förut — allt det ovanliga som mött hans ögon i den stora, främmande staden.

Från denna resa berättas, att då ångbåten med Sehlstedt ombord passerade Sandhamn, ville man på lotsstationen hissa flaggan, för att hedra den gamle sångaren; men det egendomliga hände, att flaggan icke gick upp, utan stannade på *halv stång.*

Redan några veckor efter hemkomsten från denna resa var oljan slut i Sehlstedts levnadslampa. Han insjuknade, som man antog, helt lindrigt — då döden infann sig, plötsligt och plågfritt, den 22 juni 1874.

Hans stoft vilar på Nya kyrkogården, där sedan 1875 en minnesvård, tillkommen genom bidrag från när och fjärran, för kommande släkten vittnar om samtidens tack och farväl till Elias Sehlstedt.

*

Två decennier hava nu i det närmaste förflutit sedan Sehlstedt lämnade det jordiska och tiden torde vara inne för att opartiskt bedöma hans författarskap, sedan det slags bifall, som möjligen betingats av samtidens smak eller av

andra mera tillfälliga omständigheter, lämnat rum för en eftervärlds objektivare kritik. Den fråga, som härvid av mången torde framställas är denna: var då Sehlstedt verkligen en *stor* skald?

Kallar man endast de skalder *stora*, vilka under generationer skola stråla som ledstjärnor, och i vilkas arbeten man alltjämt finner nya synpunkter, ny näring för tanke och känsla, har Sehlstedt visserligen intet anspråk att räknas till sådana sällsynta utvalda.

Men själva frågan är över huvud taget orättvis. Storheten är och förbliver ett relativt begrepp, en uppskattning gjord i förhållande till andra. Låt oss hellre, för att slippa ifrån dessa vanskliga jämförelser, ställa frågan så: var han en *äkta* skald — en skald som i övervägande grad var lik sig själv och ingen annan — och envar som i poesi har sinne för det naturliga, det oförfalskade, skall utan ett ögonblicks tvekan svara *ja*.

Han var sig själv. Sällan eller aldrig gick han i sin dikt utanför sin medfödda begåvnings gränser. Det uppstyltade, avsiktligt storartade undvek han med säker takt. Idyllen och naturmålningen, vanligen i visans tonart, den humoristiska betraktelsen, där någon allmän sanning, t. ex. ett ordspråk, belyses i en följd av slående bilder eller tillspetsas i en kvick pointe — även understundom den rena burlesken — det var Sehlstedts rätta fält, och där var han mästare. Vad han älskade i livet, älskade han också i dikten: havet och vårbäcken, naturmänniskan och sångfågeln, det sunda, måttfulla och glättiga — det oskyldiga sällskapsskämtet kring ett gott bord och ett gott glas. I alla hans sånger kommer liksom med

öppna armar emot oss hans egna fryntliga personlighet, hans välvilliga, förnöjsamma sinnelag, främmande för all flärd, allt konstlat sken.

Vidare var han ett barn av sin tid och blir även därigenom värd att skärskådas av litteraturhistorikern, som önskar se ett visst tidslynne avspeglat i dess dikt och sång. Det var en lycklig tid, de förta decennierna av innevarande halvsekel. De djupa motsatser, som uppröra våra dagar och bringa söndring såväl i individens eget hjärta, som mellan hela klasser och folk, hade då ännu knappt vaknat, eller åtminstone fördes deras strid icke så bittert och skoningslöst. Det gick en hoppfull fläkt genom världen — alla svårigheter, som stodo i vägen för mänsklighetens harmoniska utveckling, syntes möjliga att lösa — ett våldets Sebastopol föll i ruiner, en Garibaldi behövde blott visa sig, och sekelgamla bojor lossnade i samma ögonblick. I vårt goda gamla Sverige hade man just ingen känning av några sekelgamla orättvisor eller värre olyckor än en liten penningkris emellanåt; men hur var man inte liberal, hur klappade man inte bifall åt framåtskridandets segrar på världsteatern, medan man själv satt en trygg åskådare på parterren! Det kan med skäl sägas att Sehlstedt hos oss är 1850—60-talets karaktäristiska skald, såsom tolk för den känsla av godmodig belåtenhet, som då gick igenom breda lager av den svenska nationen — särskilt dess medelklass. Tidens naiva optimism, som så innerligt väl överensstämde med hans egen, talar ur de många årsrevyer, m. fl. liknande stycken, varuti han anspelar på dagens ställningar och förhållanden. Politisk poesi i egentlig mening skrev han likväl aldrig.

Betrakta vi Sehlstedt såsom poetisk *stilist*, gäller om honom, att han skrev ibland bättre, ibland sämre. Detta är mer eller mindre fallet med alla andra skalder; men — vad man däremot icke kan säga om många — även hans svagare produkter äro präglade av det för honom egendomliga i ton och uttryckssätt. Visserligen var han olärd i konstens formella mysterier: fel mot grammatika och meter förekomma stundom, men hans medfödda förmåga av versifikation och språkbehandling är icke dessmindre utomordentlig. Hans penna träffar osökt det betecknande ordet, det betecknande rimmet — man vet, vilken makt just rimmet utövar, framför allt i komisk poesi, och Sehlstedt åstadkommer härigenom den lyckligaste effekt. Man måste gå tillbaka till Anna Maria Lenngren och Bellman för att i vår litteratur finna motstycken. Hans musikaliska öra gör tillika hans vers ytterst sångbar; dess lättflytande melodi ledsagar oavbrutet hans otvungna, naturligt lediga satsbyggnad.

En av Sehlstedts egenheter är vanan att i parodiskt syfte späcka sina dikter med citat ur andra författare, icke för att förlöjliga dessa, men för att åstadkomma en komisk verkan genom citatens användande i en annan mening än den ursprungliga. Nämnda vana är stundom något tröttsam, ehuru icke kan nekas att dessa oförargliga parodier ofta nog äro i hög grad roliga.

Till sist några ord om de synpunkter, som blivit följda vid urvalet av de i närvarande upplaga intagna sånger och visor.

Sehlstedt ägde, såsom vi känna, icke många strängar att spela på, fastän han med aldrig utsinande friskhet förstod att uppfinna varia-

tioner på sina älsklingsämnen. Månget stycke bär sålunda dragen av den äkta Sehlstedt och kunde, taget ensamt för sig, vara ett gott prov på hans sång; — men de äro alltför talrika, dessa stycken av samma klass, och stå varandra i ljuset. Man ser slutligen icke skogen för bara träd. Jag har därför sökt att efter bästa förmåga utvälja de för varje ämne eller tonart mest betecknande.

Av de många årsrevyerna och tillfällighetsstyckena, vilka naturligt nog förlorat sin bästa egenskap med aktualitetens intresse, hava ej flera upptagits än som var erforderligt för att i detta avseende karaktärisera Sehlstedts manér.

Ett eller annat svagare stycke, företrädesvis inom den komiska genren — till och med underlägset flera bättre som uteslutits — har likväl fått plats i samlingen, när detsamma, stundom blott till följd av någon särdeles väl funnen strof, råkat bliva en favorit hos allmänheten, och sålunda icke bort saknas här.

Även många av Sehlstedts allra förträffligaste visor innehålla här och där små formella ojämnheter, som det varit en lätt sak att med ett penndrag avhjälpa. Jag har dock av princip uraktlåtit detta, ehuru det varit frestande. Huvudsaken är ju dock att själva poesien är äkta. Sehlstedt blir icke mindre därför att dessa små ojämnheter stå kvar, eller större genom att de tagas bort.

Och nu, gamle avhållne sångare Elias Sehlstedt, må du tala för dig själv, bättre än din utgivare förmått framställa dig! Fastän saxen här och där avkvistat trädet, är där kvar mera än tillräckligt av den friska, gröna lövkronan, för att till oss återbringa doften från din diktar-

vår. Huru mycket än tiden och tidslynnet må hava förändrat sig, skall, hoppas vi, det folk för vilket du sjungit, hos dig alltid igenkänna några av de egenskaper, varigenom det själv är älskvärt — och lyckligt.

SÅNGER OCH VISOR.

SÅNGMÖN OCH FÖRFATTAREN.

Författaren.
Nåå, ska vi börja nu?
Sångmön.
Jaha!
Författaren.
Är det ingenting som hindrar?
Sångmön.
Nehej!

* * *

SE GLAD UT.

"Se, Movitz, vi står du och gråter."

Man bör väl tro allt som är skrivet?
Ja visst, om det rimlighet har.
Att *sorgen är skuggan av livet,*
det tror jag man vet något var.
Då bör man väl unna sitt hjärta
var solglimt i skuggornas dal.
Se glad ut, och fyll din pokal,
och skingra din smärta.

På fröjdernas njugghet man klagar,
fast orsaken aldrig betänks:
gör man sig ej roliga dagar,
nog slipper man få dem till skänks.
Att nektar av surkål begära,
därtill ingen rimlighet ges.
Se glad ut, det är min katkes,
min lag och min lära.

Och vore jag prästman tillika
med krage och långkappa bak,
jag skulle i templet predika
så glädjen stod högt uti tak.
Jag skulle ej vattna, som dessa,
med tårar er andliga växt:
se glad ut, det bleve min text,
min sång och min mässa.

Och vore jag född att regera,
då skulle jag styra mitt land
allvarligt, men även rangera,
att folket fick roligt ibland.
Den smaken är gammalt inbiten,
kung Gustav, han visste det, han.
Se glad ut, det gör vad det kan,
och stärker krediten.

De glada, dem vill jag försvara,
de trumpna förtjäna sin grav,
och vore jag mästerman bara,
jag högg deras dumhuvun av.
Om ödet sig anmäla låter
och kanske din olycka vill,
se glad ut, så skäms det slå till,
och vänder nog åter.

Må jordiska sorgerna pressa,
blott hoppet i putten ej går.
Må tiden fritt snöga min hjässa,
blott hjärtat har blommande vår.
Och ropas jag oförtänkt redan
av döden, så säger jag än:
se glad ut, min himmelska vän,
så följas vi sedan!

* * *

DEN UTESTÄNGDA ÄKTA MANNEN.

VINTERSTYCKE.

Nå, men har man sett på så befängt-san,
ljuset har hon släckt och porten stängt-san,
jag ej vågar bulta,
får väl gå och stulta
hela natten, fastän det är strängt-san.

Snö och blåst utav den bistra sort-san,
västen tunn och fracken något kort-san,
hur jag jämkar kragen,
fryser ändå magen:
överrocken har jag spelat bort-san.

Vore min Barbara mera öm-san,
men nu är hon som en furie gröm-san,
säkert hon mig strypte,
blå och gul mig nypte,
om jag störde hennes ljuva dröm-san.

Magen svider, jag kan ej stå rak-san.
Snön går in som i ett sprucket tak-san,
genom tån och klacken;
skörtet utav fracken
kan ej räcka både fram och bak-san!

Husch, nej, nu jag måste bulta på-san:
älskade Barbara, öppna då-san!
Jag skall aldrig vara
borta, hemma bara,
in i bleka döden stå på tå-san!

Vore gott att nu ha rygg av sten-san:
jag hör hennes stämma allaren-san,
jag hör toffeln knarra,
alla lemmar darra,
jag kan netto stå på mina ben-san!

* * *

I DET GRÖNA.

När våren kommer, då vakna sippor
och lärkan drillar sin sång i sky,
och rosor växa i stora knippor
liksom romaner av Eugène Sue.
Och björken grönskar så högt på branten,
om bromsen spelar på myggans bal,
och svinen beta på dikeskanten,
och orren spelar och göken gal.

Då strömmar folk utom alla tullar,
att sommarns fröjder till mötes gå.
Men också är det helt andra bullar
än vad som vintern oss bjuder på:
i snö och väta jämnt upp till hakan
är Bores glädje vid vargars tjut!
Då drar man hop sina sängsparlakan
och törs ej sätta sin nästipp ut.

Men vintern flyktar, den ryss-kosacken,
och våren svänger sin blomsterstav.
Då petar solen oss uti nacken,
och ber oss titta kring land och hav.
Vad härlig tavla, vad lek och löjen!
Uthus och lador på tusen sätt
utpyntas präktigt till *sommarnöjen,*
och sämsta skrubb blir ett kabinett.

Jag hyrt ett sådant, som förr var lada,
nu är det fint som ett schweizeri,
så nära sjön att man där kan bada:
man öppnar fönstret och hoppar i.
Där har jag dälder och blomsterkullar,
där har jag riktigt ett paradis.
Som Adam ligger jag själv och rullar
i solens sken som en liten gris.

Man nöjs med litet och har så roligt,
man bryr sig ej om charkuterit.
Man klappar mor litet smått förtroligt,
och tittar in uti skafferit.
Man litet krafs uti korgen makar,
tar några vänner i glatt förbund —
och Herre Gud, vad den sexan smakar
med lilla supen i grönan lund!

Ja, skål för våren och landet, bröder,
ja, skål, I blommor och gröna trän!
Ännu en skål, medan solen glöder,
snart kommer hösten och kör oss hän.
Då skall man flytta till stan tillbaka
och köpa talgljus och *ta opp ved,*
och klä sig fint och var dag sig raka,
och vara stel i varenda led.

* * *

HÖSTSÅNG I SKÄRGÅRDEN.

Förgäves i rymden jag forskar
att se utav solen en flik;
farväl, I svartryggade torskar,
abborrar och flundror och sik!
Försvunnen är sommarn, den ljuva
och öde stå himmel och sjö.
Si så ja, nu kommer det snö,
galoscher och snuva.

Ja, hösten han larmar och gormar,
så uppblåst, att man kan bli sjuk.
Man kan ej gå upprätt för stormar,
och frostbiten är min peruk.
Förskräckt flyttar svalan ur muren,
och måsen på Romresa far —
ja, inte en broms får bli kvar
i öde naturen.

Märkvärdigt, att slikt får passera:
ett väder för varg och för räv!
Vad gör man med solhatt nu mera,
och byxor av bolstervarsväv?
Förminskad är himmelska polen,
av dagsljus man slätt icke vet:
ponera! *Donatis* komet
tog månan och solen.

Man kan väl ej annat begripa,
än att vår planet är förvänd.
Jag tror att jag stoppar min pipa
och sveper min nattrock kring länd.
Likgott, låt det storma och yra,
jag mår ju som pärla i gull:
jag värmer min lilla kastrull,
och stämmer min lyra.

* * *

HÖST OCH RUSK.

Köld och nordanväder,
mörkt kring dal och fjäll,
skinn och ytterkläder,
maglapp av flanell;
kind av frosten biten,
blick som stelna vill.
Näsan, stackars liten,
vet att hon är till.

Alla svårt sig gruva:
hosta vid vart steg;
reumatism och snuva
håll och senapsdeg.
Burkar och doktorer,
notifikation!
Liktal av pastorer,
kringlor och cession!

Dyra rum och hyror,
ont om pengar än;
huvut fullt med myror
uppå riksdagsmän;
bönder och baroner
inom skål och vägg;
kiv om millioner,
gräl om påvens skägg!

Järnvägslån och fester,
foderbrist och kor:
religion och präster,
faen och hans mor!
Värst ändå mig kväljer,
utav alltihop:
mina tombuteljer
och mitt spruckna stop.

Är det värt att sjunga?
Nej, för tusan, nej!
Höst och dimmor tunga
liva skalden ej!
Rimmen äro flydda,
själv jag somnar av...
mossbelupen hydda,
kors på Idas grav!

* * *

ÅKARKAMPEN.

VINTERSTYCKE.

Arma krake, där du står
svettig med din drav i tunnan,
det syns nog att det gått unnan:
piskan röjs i hull och hår.

Lokan trång och illa spänd,
och i femton graders kyla
ej ett täcke, som kan skyla
blödande och sårig länd.

Trasig hösäck, fodret vått,
och på gatan töm och tygel:
herre Gud, vad lite prygel
skulle göra husbond gott!

Han till krogen sig begett.
Kommen mangrant och bekiken.
Till upplysning för trafiken
står på slädan: N:o 1.

Föga är med lag bevänt,
ni kan själva se bevisen:
slädan står bredvid polisen,
liksom — *"ingenting har hänt!"*

* * *

SJUNG!

(SVAR PÅ ETT BREV.)

Ack ja, om blott jag kunde
och rätt förstod mig på,
jag gärna eder unde
en visa då och då.
När skoj och buller störa,
flyr sångmön, ett tu tre.
Vad tusan vill man göra,
min *allrasötaste?*

Om dagen hör jag staten,
om natten sömnen till.
Att nödigt sluka maten
jag knappt får sitta still.
Och böljorna och stormen
ge föga tid till skämt:
livlänningar och norrmän
de slitas om mig jämt.

Bäst min pegas hörs stampa,
och uppåt flöja vill,
från Ryssland kommer hampa,
från Norge kommer sill.
Och sången, ”gudastrålen”,
flyr bort med lyrans gull
för skånska alkoholen
och stenkolsos från Hull.

En härlig plats just denna
att sätta skalder på!
Här finns för bläck och penna
ej minsta fnask att få.

Jo, skepp och ryska flugor,
kaptener ut och in,
och torsk och röda stugor,
och get- och killingskinn!

Hur vill jag, arme, sjunga!
Du ser ju själv reson.
Mig fängsla bojor tunga:
skall jag ta permission?
Nyss kom en last från Rio
och fan är lös igen. —
Sandhamn, år femtinio:
adjö, min glada vän!

* * *

SJÖMANSVISA.

Och far min salig, han var en skeppare, han, han,
han var, besitta, den axelbredaste man, man.
Han gick i tröja, och kalvskinnshandskar han hade,
och ganska ofta han vid mitt öra dem lade.

Jag var då pojke och *lätt matros* uppå skutan,
utkik på toppen liksom *pass-opp* i kajutan.
Jag sov på däcket och ankartåget var kojen,
och focken täcket, och huvudgärd ankarbojen.

Till sjöss får man just ej vara klen, då det gäller,
och far min var just ej bland de blöta, han heller.
Då stormen ven, så det blåste tvärs genom kroppen,
då föll det gubben just in att se mig på toppen.

På gubbens lynne vart man just aldrig be-
dragen.
I soluppgången jag tog mitt märke för dagen:
då jag i trappan och kajutdörrn hörde smällen,
då var jag säker att *daggen* föll innan kvällen.

Men blåste vinden, så skummet yrde kring
bogen,
och vågen plöjdes liksom en fåra för plogen,
då tog han *snuggan,* och helt förnöjsam till
sinnes,
han satt och talte rätt mången strof, som jag
minnes:

”En sjöman, pojke, bör vara kvick uppå vågen,
som en abborre, och som en sparv upp i tågen;
kvicktänkt och snarvänd, ty annars går han
och vankar,
en redlös skuta förutan roder och ankar.”

”Sin egen kraft bör man ta ombord uppå skutan:
skrik ej på hjälp, då du kan dig hjälpa förutan.
Lit ej på andra, ty huru usel och lumpen
är ej den skuta, som jämt skall lättas med
pumpen!”

”Var oförfärad, se faran stint uti synen,
då havets herre drar barsk ihop ögonbrynen.
Var jämt beredd till att möta döden och domen,
ty båda komma helt oförtänkt liksom *bommen.*”

Så talte gubben — och detta var bland det sista,
hans levnadsankar, hur starkt det var, måste
brista;
av döden lät han sig in i hamnen bogsera —
och skutan fick jag i arv av honom, med mera.

Men sjömansyrket det fick i botten jag lära,
och främst av allt *veta hut,* och sen manövrera.
Och säkert är, att jag än i dag därförutan
ännu ej varit min egen herre på skutan.

* * *

VISA PÅ FÖRSTUKVISTEN.

Jag sjunger *hi,* och jag sjunger *hej,*
ty jag vill lustiger vara,
och sjunger visor för annat ej,
än för att sjunga dem bara.
Och frågar någon mig varför det,
så svarar jag blott, att Gud han vet
varför en liten fågel sjunger.

När Stockholmsbon kallar landet *trist,*
och kan dess fröjd ej begripa,
då sitter jag på min förstukvist,
och röker fryntligt min pipa,
och tror, att landet är fuller bäst,
att trevnan är uti stan blott gäst,
men har sin fastighet på landet.

I staden nödgas man vara sprätt,
och huvudsakligt utvändigt,
se till att kläderna sitta slätt
och gno och borsta beständigt.
Men här på landet gör man ej så:
här är min nattrock min *paletå,*
och friheten vårt bästa smycke.

Jag har ej skatter, jag har ej guld,
och ändå har jag ej ringa,
ty jag har födan och ingen skuld
och inga björnar som springa.

Den lilla lantgård jag har, är min,
och vänner har jag som *titta in,*
och gästfri är min lilla stuga.

Jag lever glad och jag lever fri,
ty jag kan skämta och sjunga.
Och fanns i livet ej raljeri,
så blevo dagarna tunga.
Men om bekymren ock stöta till,
så tar jag lyran och slår en drill,
och så är hela sorgen över.

* * *

EN BÄTTRE VÄRLD.

Någonstädes gumman Lenngren säger,
att vår värld i all sin skröplighet
är ändå *"den bästa värld man äger"* —
och hon har förbannat rätt i det.
Men då tiden trasslar in sig bara,
jorden dränks i överdåd och flärd —
kan det väl så underligt då vara,
att man längtar till en bättre värld?

När man ser, hur drulliga kometer
näsvist hota oss till arm och ben;
när man örlös blir för krigstrumpeter,
och Vesuv ej skäms att kasta sten;
när man jämt för fattigdomens fara
darrar som för ett Damoklessvärd —
kan det väl så underligt då vara,
att man längtar till en bättre värld?

När maskiner göra mänskor flata,
väderleken gör oss spratt på spratt;
när en gränd ej skäms att heta gata,
och när pigor börja gå i hatt;

när en präst vill visa och förklara
att man ej är fyra styver värd —
kan det väl så underligt då vara,
att man längtar till en bättre värld?

När om saltsjöbad och nykterheten
jämt predikas, så man kan bli trött;
när en doktor vill, för säkerheten,
bränna opp oss, sen vi en gång dött;
när diskontlån bli alltmera rara,
och Brikoll är stadd på hädanfärd —
kan det väl så underligt då vara,
att man längtar till en annan värld?

När krediten reser sina färde
och tar med sig mycket smått och gott;
när vi ställas, i personligt värde,
under suggan, av ett Lagutskott;
när det ständigt, om vi nagelfara,
osar katt uppå vår levnadsfärd —
kan det väl så underligt då vara,
att man längtar till en bättre värld?

* * *

DE OLIKA KNEKTARNA.

En knekt helt nyss blev skickad
till julklapp åt min far.
Med guld och silver stickad
den *stövelknekten* var.

En knekt fick också mamma.
"Det var," skrek gumman, "bra;
ty för en gammal flamma
bör man en *ljusknekt* ha."

En knekt fick syster Malla,
som ej var mindre rar.
Den var visst bäst av alla,
ty han en *löjtnant* var.

* * *

FRÅN EN HUSMAMSELL PÅ LANDET.

Gudskelov, att tvätten nu är slut,
jag har fått en fristund, som mig gläder!
Söta du, alltsedan jag kom ut,
har jag hållit på att dra ut kläder.

Herrskapet är adel, som du vet,
fröken har nyss gått och läst för prästen.
Frun är smärt, men brukspatron är fet,
men ofantligt hyggliga för resten.

Gården skuggad är av ek och lönn,
fast på vintern nu är allting fruset;
trädgård, som går ända ner till sjön,
och en stor anläggning bakom huset.

Strax bredvid logera helt förnöjt,
i en byggning mellan höga lindar,
en bokhållare, som blåser flöjt,
och en gammal inspektor, som vindar.

Så ha vi ett hyggligt prästerskap:
frun skall vara själva hjärtligheten.
Bruket har sin egen eskulap,
stor och rund som solen i *Profeten*.

Jakt och lantbruk är hans hela liv,
kläcka ägg och laga till komposter.
Karln är välment som ett laxativ,
frun är skarp som ett janiniplåster.

Här kan ej beskrivas på en dag
allt som finns av hästar, får och galtar;
tretti kor av Holsteins bästa slag,
åtta pigor och en kusk som haltar.

Men av allt mitt rum är bäst ändå,
senapsgult och himmelsblå fasoner.
Soffan har madrass med skinntyg på,
sängen två utskurna kupidoner.

Sängomhänget är av vit muslin,
tavlor runt kring alla väggar sitta.
Jag fick lov att skarva rullgardin,
sen en kväll bokhållarn stod och titta.

Utanför jag har en bänk av torv.
Kors, min Gud, vad jag i vår skall njuta!
Det var sant — jag skulle stoppa korv:
söta du, förlåt, jag måste sluta.

* * *

OM HUNDRA ÅR.

Vasa, ja nog är tiden svår
för hög och låg.
Och värre än det flydda år
man näppe såg.
Men om man tänker klart och sunt,
som på ett hår
är alltihopa bara strunt
om hundra år.

Affärerna ha gått på tok,
och gå var dag.
Och bank och börs och kassabok
fått slag på slag.

Men tiden har sitt egna vis
att läka sår:
förgäten är vår penningkris
om hundra år.

Bekymmer finnas på vårt klot
till tusental.
Ett gott recept jag vet emot
förtret och kval:
vad ödet gett dig eller glömt
av sorg och tår,
kom blott ihåg, att allt är glömt
om hundra år.

* * *

RESEBESKRIVNING.

Till Riddarholmen vandrade jag glad,
där ångfartygen ligga jämt och fräsa.
"Varthän?" skrek en bekant. "Till Tälje stad,"
jag svarte stolt och satte opp min näsa.

Vi Skinnarviken hade lämnat ren,
och mera lantlig och sublim blev scenen:
uppå kommandobryggan stod kapten,
och morgonsolen såg jag mellan benen.

Av utmärktheter såg jag, där jag satt,
en knotig diplomat med långa tänder,
en kontorist med Garibaldihatt,
och tvenne gubbar utav Rikets Ständer;

en patronessa med en liten brun
förtjuserska med svans och fyra fötter.
Hon räckte tungan ut åt nådig frun,
som såg mig ut att kunna knäppa nötter.

”Sjön suger!” Då är matsalongen bäst,
och den vi gingo litet var att plundra.
Jag satt till bords bredvid en solbränd präst,
som höll ett lovtal över ugnstekt flundra.

I politiken kom han i extas
och spillde sherry uppå äppelmosen.
Han drack men fällde tårar i sitt glas
för vännen uti Rom, som fått på nosen.

Men mangrant gingo vi till slut på däck,
prelaten, jag och lilla kontoristen.
Och Tälje stad låg sommargrön och täck,
fast något dåsig uppå middagskvisten.

Och brådskande, som elden varit lös,
jag grep min packning: väskan och kavajen;
tog hövligt avsked av *John Schwartz* och nös,
just som jag hoppade i land på kajen.

Med pepparkakor utav frejdad sort
ett dussin käringar mig ville mätta.
Jag ber om ursäkt, resan var så kort,
att jag har ingenting att mer berätta.

* * *

VÅREN.

Våren är här,
glatt är hans hov.
Fjärran och när
hör jag hans lov.

Flammig syren
doftande står.
Göken på gren
hostar och spår.

Landet och stan
gläds vid hans syn.
Lärkans sopran
klingar i skyn.

Sippan är täck,
blyg står violn.
Fri liten bäck
nyser mot soln.

Nyss satt i skog
stackarn som frös.
Nu hörs det nog
att han är lös.

Flora har fyllt
korgen till rand.
Solen förgyllt
vatten och land.

Buller och bång,
pojkstreck och spratt!
Frihetens sång
sjunger han glatt.

Nu måtte skam
sitta här: nej!
Böcker och damm
passa mig ej.

Sunda förnuft,
lägg dem igen!
Andas och känn:
ah, vilken luft!

* * *

FYRTORNET.

Ytterst på skärets rand,
sköljd av havets svall,
står du med lyktan i hand
lugn i ditt väktarekall;
spejar, med hjässan i skyn,
vitt över havets bryn.

Liksom en människovän
älskar du göra gott.
Så har du länge stått,
så skall du länge än
tända i seglarens bröst
slocknande hopp och tröst.

Alltid lika på vakt
vakar du dag och natt.
Gungar en stolt fregatt
eller en Gottlandsjakt:
lika för hög som låg
trotsar du vind och våg.

Herdarna fordomtid
gladdes vid stjärnans syn.
Så, när stormarnas strid
kämpas kring havets bryn —
så uti natten än
gläder du seglaren.

Kastad för vind och våg
mitt i bränningars dön,
o, huru brann hans bön —
glad då han stjärnan såg;
såg, som i herdarnas natt,
stjärnan och följde glatt.

Omvärvd av havets brus,
stormens slitande skrän,
släck ej ditt ledande ljus,
lys genom sekler hän
irrande seglarn in:
trösta, bärga och brinn!

* * *

TULLVAKTMÄSTARENS SÅNG PÅ HAMNVAKTEN.

”Nu är det höst,
stormande häver sig havets bröst.”
Bäst är att hämta ur skrubben
fårskinnstulubben.

Isbark och storm
flyga i rymden och hålla ett gorm
värre än bromsar i burkar,
ryssar och turkar.

Ruskigt och kallt,
snöglopp och mörker man har överallt:
lyckligt, om aldrig han vore
till, den där Bore!

Jämt desperat
skakar han ner ett slags hemgjort suckat!
Ber oss som sportler det taga,
om vi behaga.

Förr vill han dö,
än han vill sluta att tillverka snö.
Till *nederlag* här på jorden
valde han norden.

Bäst vi här gå,
sätter han lock uppå böljorna blå,
låter oss sen, tills de smälta,
gå här och svälta.

Hade jag makt,
skulle... men tyst, ty min förman har sagt:
"Aldrig får underbetjäning
ha någon mening."

Tullkarlars vän,
vårsol, välkommen snart till oss igen!
Gläd oss med skeppsfart och rika
sportler tillika.

Kommer blott vår,
duggar väl något, om också man får
höra och tåla chikaner,
heta "tulpaner".

"Nu är det höst,
stormande häver sig havets bröst."
Bäst är att hämta ur skrubben
fårskinnstulubben.

* * *

HOPP OCH MINNE.

Hoppet är ett vin, som tappas,
för att drickas vid en helg.
Minnet är en dammig hylla
med en tom champagnebutelj.

Hoppet är en morgonstjärna
full av ljus och poesi.
Minnet är en sprucken lykta
med en slocknad dank uti.

Hoppet är en lånad summa,
som man tror skall ge profit.
Minnet är en hökarräkning
efter vanlig årskredit.

Hoppet är en bjuden sexa
som man väntat var minut.
Minnet är blott huvudvärken
sedan dagens fest är slut.

* * *

SNÖSPARVEN.

Kom in, kom in, du lilla sparv, som hackar
på fönsterrutan: den kan gå itu!
Vad du är dum, som far omkring och flackar,
då vintern är så sträng och kall som nu.

Förgäves hackar du på fönsterlisten:
kom in, kom in, jag aftonbrasan tänt.
Flyg hörnet om, så ser du förstukvisten,
där har jag ställt min kammardörr på glänt.

Nånå, vad nu, jag tål ej näsvisheter,
flyg lagom, ja, förlåt, jag talar rent.
Aha, du tittar på min termometer,
förlåt, förlåt: *var ej så illa ment!*

Sjung ut, om du är svång och övergiven,
du ser mig just ej ut att vara blyg.
Var är ditt hem, var är du mantalsskriven?
Förlåt jag frågar: har du prästbetyg?

Du fryser visst. Min Gud, du går ju bara
i sommarbyxor denna årsens tid.
En tuting kanske, får det lov att vara?
Kom in, kom in, så få vi språkas vid!

Jag sitter här och skriver poesier,
du kunde hjälpa mig en liten smul:
jag sätter ord, du sätter melodier —
så ge vi ut — en liten bok till jul.

* * *

NORRLAND.

"Jag minns ett land, där tysta stjärnekvällen."
Grafström.

Jag minns ett land, där långa vinterkvällen
i mörkblå bournus stod så hemsk och kall,
där molnen polkade på höga fjällen
och nordan brottades med björk och tall.
Där man var glad att krypa under fällen,
då Bore slog i knuten så det small;
där isen låg tre alnar tjock på vågen,
och drivan stångades med himlabågen.

Jag minns en ”ljuslätt” punsch, som värmde magen,
då lappmudd emot kölden ej förslog,
då solen tordes knappt på hela dagen
sin näsa sticka över nordanskog,
då uven tjöt de ”vemodsfulla slagen”
och det var gott att träffa på en krog,
där man till tröst vid brasan uppå hällen
åt tunnbröd och surströmming hela kvällen.

Jag minns det gamla Härnösand och dalen
med Vårdkasberget i den södra vik.
O, står han kvar ännu den gamla salen
hos Bäckströms med sin lockande butik?
Där mången gång jag såg uti pokalen,
hur mitt förstånd sjönk under all kritik.
Man därifrån gick stundom oförmögen,
men gick det bra, så gick man in på *Flögen.*

Jag minns de gamla krogar utan ände,
dem nykterheten än ej skurit kring,
man *Stenholms* kände och man *Roslings* kände:
om *Wieselgren* man kände ingenting.
Vartut jag sedan mig i världen vände,
var Norrlandspunschen bäst på jordens ring —
kom, broder, kom dit bort till nordanlanden,
där man kan få en ärlig tår på tanden.

* * *

KOSSAN.

Skulle jag bland djuren välja,
valde jag att vara ko;
kan hon bara riktigt svälja,
har hon livets högsta ro.
Aldrig hon behöver tänka,
aldrig kan hon bliva änka.

Överallt hon bärgning finner,
aldrig saknar hon ett bo.
Sämsta torparhustru spinner
för att köpa sig en ko,
aldrig har hon minsta möda
att på ärligt sätt sig föda.

Lever fast hon ej arbetar,
lugnt, där hon på ängen går.
Gräset, dagen om, hon betar,
liknöjd, vilken som består:
kungar må det gärna vara,
grevar, eller bönder bara.

Klagar hela världen över
penningbrist och dålig skörd,
brist på timotej och klöver,
att en sten kan bliva rörd:
aldrig tycks det kossan röra,
hennes lugn kan ingen störa.

Längst i söder, högst i norden
är hon hemma överallt —
ja, hon är för hela jorden
en barmhärtighetsanstalt.
Vad hon gör, gör hon med allvar —
mjölk och smör och ost och kalvar.

Nobelt vet hon sig att skicka,
ädel är dess själs natur.
Ögon har hon som en flicka,
alltför goda åt en tjur.
Mången fröken, som vi tycka,
skulle därmed göra lycka.

Vart man än må henne flytta,
aldrig hör man hennes knot.

Medan hon gör världen nytta,
gör hon ej en mask emot.
Alla hon betjänar lika:
både fattiga och rika.

Skada, då berömd hon bliver,
att hon i min bok så här
ej kan läsa vad jag skriver,
annars blev hon i mig kär.
Säkert skulle hon ej glömma
att min poesi berömma.

* * *

TUPPEN APOLLOS DÖD.

Apollo dog, som med sin sång
mig väckt och glätt så mången gång.
Helt plötsligt tog hans bana slut,
bedrövad ser familjen ut,
han biten blev utav en hund,
och dog i samma stund.

Han kaputt för familjen var,
en skada var det uppå karl.
Hans skick var så, att man blev flat,
en air som en aristokrat;
och fostrad under Spaniens sol —
det hördes när han gol.

Guldsmidd och rik var hans kostym:
ett skaft som Jämtlands jägarplym,
och blodröd kam och dito krås,
och artig var han, det förstås;
man undrade också ej på,
var höna stod på tå.

Och käck i *kärlek och kabal:*
det var ej värt för en rival
att sticka dit. Då brann som kol
hans blick, och sporren högg som stål.
På Karl den tolvte bråddes han:
han föll, om han ej vann.

”Men bäst han sjöng, och bäst han brann”,
för en lönnmördare, som han,
till jorden föll han blek och kall.
Och sen, vad lär oss detta fall,
om ej på denna jordens ö
att tuppar också dö?

Han dör — men skall han ock uppstå?
Det tror jag gudskelov ej på.
Då vore himlens sällhet slut,
man fick ej nattro en minut:
vid evighetens morgonsol
han också *evigt* gol.

Alltså, Apollobror, farväl!
Du jovialiskt glada själ!
Du levde — och du sjöng för mig,
du dog — och då sjöng jag för dig.
När jag fått ditt och du fått mitt,
så kan det vara kvitt.

* * *

FLODEN.

Jag vet en flod,
som brusar jämt och aldrig stilla stod.
Utav Guds egen hand
vid solens första brand,

som över jorden sken
på blomstrens första skott,
drogs dammen opp — och sen
har den i sekler gått,
liksom den ännu går:
den floden kallas *tid,* dess vågor kallas *år.*

* * *

I EN KARANTÄNLÄKARES MINNESBOK.

Snart ifrån lotsar, tull och karantän
du far din kos med pulver och lansetter,
tag då ett minne med dig hän
bland dina övriga porträtter.

När så du dväljes, från vår havsö skild
och vännerna i tull- och lotskontoren,
glöm icke, då du ser min bild,
den knubbiga tullinspektoren!

Bland Eskulapii söner sök ett namn,
och följe lyckan dig, varhelst du landar!
Du har ett minne av *Sandhamn,*
var gång du på recepter sandar.

* * *

VAD ÄR EN INFORMATOR?

En man av akademisk ras,
ett slags aptekare, som krossar
små kunskapsfrön, som med karbas
ges in åt våra söta gossar.

Det i familjen är en sed,
att han skall till för pojken vara;
och därför får han vara med —
som en nödvändig *smörjburk* bara.

Salongens ton han ej förstår,
fast han sin halsduk sirligt knyter —
och blyg till den grad, att han går
i farstun ut, när han sig snyter.

I kunskap ofta sadelfast,
han stundom tillhör de tafatta;
men också är han vanligast
i rangen näst familjens katta.

Skall det en utfärd stundom bli,
och han får vara med i svängen,
då sitter pojken inuti,
och informatorn bredvid drängen.

Hans kall är tungt på många vis,
och stundom är så svårt att plugga
latin i mammas *lilla gris,*
som att få gudsord i en sugga.

En informator, kära du,
som till ett sådant kall är slagen,
han bör ha tålamod som sju,
och en *iskällare* i magen.

* * *

PÅ SANDHAMN.

På Sandhamn man har en och ann soaré;
då kokas för syns skull en panna med te.

Fruntimmerna dricka mot kylan en kopp:
då börja de svettas i hela sin kropp.

Men herrarna tycka, att tet är för lätt:
i koppen de hälla av konjak en skvätt.

Man drager en spader och tar sig en whist,
för att få igen vad man tappade sist.

En röker sin pipa, en annan cigarr.
En tar sig en pris, och en knäpper gitarr.

Sen bullas det upp både oxstek och kalv;
knappt *helan* man fått, förrn man vill ha en
halv.

Sen niges och bockas till avsked i hast,
och huset blir tomt, som det sopts med en kvast.

Men ute det blåser. — En Sandhamnsorkan
ej blåser som folk, ty han blåser som fan.

Och bäst som man tror sig ha vägen förut,
så blåser man ner emot krögarens knut.

I hörnet man får en ohyggelig by:
fruntimmernas kjortlar de lyftas i sky.

Förargligt det är, ty det händer så snart
att huvudet höljs, men allt annat blir bart.

Så kommer man äntligen hem under tak,
rätt glad att man ej blåst i Östersjöns vak.

* * *

VISA.

Litet bo jag sätta vill:
gård med trädgårdstäppa till,
liten åker till att grava
vill jag uppå landet hava:
huset utan vank och brist —
fyra rum och förstukvist.

Ladugården lagom stor:
åtta får och fyra kor;
gris i stian, häst i stallet,
liten kvarn vid vattenfallet,
och vid bryggan ner vid strand
liten båt att ro ibland.

Gröna ängar, gödda fält,
allting så ordentligt ställt,
harvad åker, raka diken,
vacker utsikt utåt viken;
och så långt man skönja kan
berg och holmar om varann.

Dito vill jag ha ännu
en för söt och hygglig fru;
men hos flickorna jag tycker
ej om flärd och bjäfs och nycker,
är hon flärdfull vill jag ha
hellre korgen än få *ja*.

Frun bör vara, hör ni det,
mera magerlagd än fet,
glad och vänlig, from i seder:
nådigt jag mig undanbeder
en, som schafsar utan ro
ut och in på kippad sko.

Ingen ödslighet får rå:
en grinolle i var vrå
önskar snart vid pappas sida
vagn att åka, käpp att rida,
pappershatt, trumpet och kort,
tupp som värper immerfort.

Vad skall mer jag hitta på?
Litet bokskåp i en vrå:

mor om kvälln iordningställer
aftonvard och läsning, eller
sitter mor och jag i lag —
liten visa sjunger jag.

Trevnad skall bli vardagsgäst,
lögn och skvaller bli vår pest,
öppen sanning föra ordet,
varmt i hjärtat, gott på bordet:
dörren, öppen för var vän,
stängs för flärdfull blott igen.

Sådant bo jag sätta vill
bums — *när kassan räcker till.*
Men hur skall väl kassan ökas,
i vad värv skall lyckan sökas?
Kanske sitter hon uti
något utländskt lotteri?

* * *

VÅREN KOMMER.

Våren arbetar allt vad han förmår:
fyra par lärkor jag såg uti går;
och sipporna trollas
ur mossa och mull.
Och skyarna fållas
med gull.

Vårsolen löser beställsam och varm
silverblankt pansar från fjällarnas barm.
Och lyrorna knäppas
i björk och i tall,
och bäckarna släppas
i vall.

Trastarna skratta åt ekorrens språng,
tordyvlar gäspa vid myggornas sång,
och myrorna pusta
i svettiga fjät,
och spindlarna rusta
med nät.

Havet sig mornar i vårsolens brand,
ligger på rygg med sin spegel i hand,
och molnen de segla
som *långskepp* förbi
och stolta sig spegla
däri.

Fisken, som vintrat i djupaste dyn,
tittar ur vågornas fönster mot skyn,
och glada och trygga
de plaska vid strand
och hugga en mygga
ibland.

Måsarna komma från varmare bad,
bleka om näbben och smala om vad.
Och löjorna sätta
de efter i ett,
och aldrig jag mätta
dem sett.

Maj och hans sköna, förträffliga fru,
Flora, ha mycket att pyssla med nu;
ty jorden skall städas
sen vintern har flytt,
och blommorna klädas
på nytt.

Men tiden har brått, allt skall gå i galopp,
och vårsolen kältar på blad och på knopp,

dammborste och viska
tar zefyr i hand
och böljorna diska
vid strand.

Med Guds makt är vintern nu långt härifrån,
och långnäst i Lappland står ”Vindsvales son”.
Och havsörn och ärla
och småkryp i mull —
allt mår nu som pärla
i gull.

Välkommen du sköna, du härliga vår
med solsken och sång och med herdar och får!
Bliv hos oss nu stadig
och hävda ditt namn:
kom, låt mig få ta dig
i famn!

* * *

NÄSAN.

Av alla ledamöter, om
man granskade, ponera casus!
finns ingen så vanlottad som
den ledamot, som kallas Nasus.

Född till försakelse och drift,
mer än det övriga sällskapet,
som monumentet vid en grift
står näsan uppställd bredvid gapet.

När munnen frossar då och då
med gåspastej, champagne och tjäder,
så får den arma näsan stå
som Tantalus och sluka väder.

I glaset får han titta ner,
där druvan doftar liksom rosen;
han lukta får — men vill han mer,
då svaras honom: ”ja, på nosen!”

Han utsatt är för tusen puts,
den gamla hedersledamoten.
Hur ofta i den värsta smuts
blir icke näsan femte foten!

Hans lott alltjämt i livet var
att hånas, skrattas åt och frysa.
Men tyngre voro dock hans dar,
om han ej snusa fick och nysa.

En ära finnes dock bestämt
för näsor, långa eller korta:
det är, *att ansiktet är skämt,*
ifall att Nasus vore borta.

* * *

YRVÄDRET.

Jag vill spå,
snö vi få.
Rysning stygg
känns på rygg.

Värk och sting
ner i tån,
och en ring
omkring mån.

Himlens päll,
nyss så blå,
hänger grå
som en fäll.

Vargens tjut
hörs på älv.
Katten själv
vill ej ut.

Utåt ön,
om ni ser,
kors hur snön
vräker ner!

Luften våt,
kall och sträv,
lagom åt
varg och räv.

Ej ett fjät
vill jag gå:
hunden må
göra det!

Hellre tar
jag en *klar*
och en *gök*
på försök.

Sen må snön
bredas vilt
över ön,
som en filt.

* * *

MIN FÖRTRÖSTAN.

Jag tänker stundom, fast det sällan händer.
Då tidens böljor mot min farkost slå;
då tänker jag: det går en dag om sänder,
går det ej bra, så går det bra ändå.

Och när mig lyckan stundom ryggen vänder,
och jag dess onåd ej kan rätt förstå;
då tänker jag: det går en dag om sänder,
går det ej bra, så går det bra ändå.

När för min blick sig hoppets stjärna tänder,
blott en sekund och slocknar strax därpå;
då tänker jag: det går en dag om sänder,
går det ej bra, så går det bra ändå.

Ty uti allt, vad mig på jorden händer,
jag tror och vet att Gud beslutat så.
Då tänker jag: det går en dag om sänder,
går det ej bra, så går det bra ändå.

* * *

VAD VILL MAN GÖRA?

Att världen sorglig är, man nog får höra,
att det är tungt, att nånsin hit man fötts.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Man kan väl icke sörja sig till döds!

Visst finns det mycket som vårt lugn kan störa,
och ödet är rätt hårdhänt, som man vet.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Man kan väl icke hänga sig för det!

Att vara mästerman och bilan föra,
är kusligt nog på denna jordens ring.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Det är väl bättre det, än ingenting!

Har man en rödsprängd näsa till att föra,
då skriker man ”fy tusan!” med full hals.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Är det väl bättre, att ha ingen alls?

Har man rött hår, så får man genast höra,
att det är högst fatalt och mindre fint.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Det är väl bättre rött, än gredelint!

Förtalet tränger skonlöst till vårt öra.
Och ofta nog man klandrar oss i allt.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Bäst är att tiga och *ta saken kallt.*

Hur man sig ställer, får man tadel höra
för snålhet än, och än för överflöd.
Men vad sju tunnor tusan skall man göra?
Man är ej riktigt bra — förrn man är död.

* * *

FÅGELN PÅ GRÖNSKÄR.

Lilla fågel, sjunger du ändå,
fast du flugit vilse, kan jag tycka!
Inga lundar finnas här att få,
gräs och blommor inga dalar smycka.

Öde rymder, hav och sand och sten
ser du runt omkring dig, där du sitter;
stackars liten, ingen lummig gren,
blott en naken flaggstång för ditt kvitter!

Måsar skria hela dagen lång,
ingen lärksång klingar och förtjusar:
vinden sjunger blott sin vilda sång,
havets rullbas genom rymden brusar.

Lugn du sitter, lyssnar ej däråt,
fastän stormen i ditt strängspel griper,
ack, du sjunger lika glatt ändå —
lycklig du som ingenting begriper!

* * *

I SKOGEN.

Jag vandrar i skogen bland blommor och barr
och är så oändeligt kry;
jag kväder min visa och röker cigarr,
och språkar med solen i sky.
Och molnen sig kläda i purpur och gull,
och skogen av lyror är full.

Och fri som en sparv i Guds gröna natur,
jag flaxar och flyger och far.
Och vill jag mig ta en hejdundrande lur,
jag ”*hus i var buske*” ju har.

Man blir lite dammig och solbränna får —
men, Herre min Gud, vad man mår!

Du *bokmal,* som klagar dig krämpig och sjuk —
det tror jag förbannat så väl!
Ut med dig och vädra din gamla peruk,
och lufta din dammiga själ!
Då skall du snart se, att du blir med var dag
en levande ”*fyr*” liksom jag.

Jag satt hela vintern och läste och skrev,
och skum blev min håg och min syn.
Jag smälte ihop och bokstavligt jag blev
som torkade nypon om hyn.
Men våren kom hastigt med blommor och sol,
då flög jag från böcker och stol.

Nu går jag och rullar min kullriga kropp,
och mår liksom pärla i gull,
jag trasslat mig in uti skogsfruns salopp
och slår mig bland blommorna kull,
i berg och i backar visiter jag gör
och raskt kullbytterar utför.

Och ser jag hur havet sig rullar mot hamn,
då väckes min vikingahåg.
Då önskar jag ta ”*gamla mormor*” i famn,
så kär har jag sjö och våg.
Omöjligt jag kan för mitt liv låta bli
att sticka min nästipp däri.

I aftonens guld ligger ejdern förtöjd,
och gungar på böljornas brant.
Och örnen han kretsar i svindlande höjd
och syns som en sexstyversslant.
Gud vet vart han tänker så sent sig bege:
han skall väl till soln på supé.

Men solen har slutat sin himmelska gång,
och trött uti havet hon sänks.
Och bäckarna locka med lullande sång
de nickande blommor till sängs.
Naturen vill sova, var fågel sig *"satt"* —
sov gott, lilla sångmö, god natt!

* * *

SOMMARKVÄLLEN.

Sig aftonsvalkan sprider
kring våra tysta tjäll.
Mot väster solen skrider,
det skymmer och blir kväll.
Hur gyllne molnet flyter
kring horisontens bryn!
Jag världens guld ej byter
mot detta guld i skyn.

Ty i min själ jag tänker,
då jag dess klarhet ser:
det mer än jorden skänker,
det hoppets rikdom ger.
Allt guld, som efterfikes,
en vansklig lycka ger,
mot hoppet om Guds rikes
lycksalighet än mer.

I glans står himlens båge:
det är uti dess ljus
som om en skymt jag såge
utav *"Guds berg och hus"*.
Jag lyfter mina händer,
jag stämmer sångens ljud,
och knäböjd ande sänder
sin aftonsuck till Gud.

* * *

DEN MÄKTIGASTE PÅ JORDEN.

Vår värld är just ett krigiskt fält,
så långt som solen sprids.
Man här och där slår upp sitt tält
och rustar sig till strids.
För vad egentligt slåss vår ätt?
För magen kanske? Mycket rätt:
för den vi uti härnad dra,
ty magen vill så ha.

För den vi gå i djupa led,
för den är mänskan träl.
Och hur man pratar mot och med,
i vården om vårt väl
står magens framför huvudets:
potatis mer än böcker sätts.
Det är, gunås, visst ej så bra,
men magen vill så ha.

Och kan man icke hemma ha
allt möjligt gott till hands,
så skriker han: ”gå ut och ta,
det finns nog utomlands!”
Och furan fälls bland snö och is,
och skeppen rustas dussinvis
till Rio, Cap och Panama,
ty magen vill så ha.

För hans skull skall man livlös stå
för struts och elefant;
för apor oftast stå på tå
uppå Gibraltars brant.
Hos ryssen man för väl ej far
för några skålpund kaviar.
Men man får tåla och fördra,
ty magen vill så ha.

Och sniken är han och gemen
och nästan alltid *svång*.
Man får riskera arm och ben
och halsen mången gång.
Ser han ett träd, som plommon bär,
så ropar han: ”ta ner det där!”
Och går det väl, så går det bra,
men magen vill så ha.

Själv går han ej en enda bit,
nej, ej ett steg, hoc est:
han bäras skall båd hit och dit,
var han sig finner bäst.
Och därför blir det hat och gnat,
när man blott har två ben på stat,
hans valspråk är: *håll i och dra,*
ty magen vill så ha.

Tänk, om det unnat blev envar
blott huvud ha och ben,
så fick man se, vad karl han var,
och hur han stod sig sen.
Men som den dagen aldrig gryr,
och han är den, som världen styr,
så tror jag vi få veven dra,
ty magen vill så ha.

* * *

SEGELSÅNG.

Kula i, lilla vind,
knuffa på, lilla våg,
jag blir varm om min kind,
jag blir glad i min håg,
då det viner i tåg.

Hör jag vindens konsert,
blir jag uppskojad tvärt.
Jag blir ungdomligt frisk.
Jag blir riktigt en fisk
uti huvud och stjärt.

Och hur innerligt väl
mår ej hela min själ,
när som vågornas dopp
duggar över min kropp —
och kantinen slås opp!

Vad är landet emot
denna böljande fjärd,
denna guppande färd
uppå vänskaplig fot
i abborrarnas värld;
då det stramar i skot,
då det knakar i köl —
lite upprymd och knöl?

Det var rätt, *Kajsa, blås!*
Se god afton, herr Mås!
Stopp maskinen, förlåt,
akta sprit på min båt!
    Basilisk,
    du tar fisk,
så det riktigt förslår —
opp med korken, gutår!

Sjön har i sig bestämt
något sugande jämt.
Om man går för en schlör,
eller ligger på svaj,
blir man riktigt en haj
efter vetbröd och smör,
efter fårbog och kalv,
    och en halv.

Och små böljor de gå
runt omkring och se på,
med sin ljuvliga röst
och små kullriga bröst.
Och jag rår icke för
att jag gör, som jag gör:
skål, förtjusande mör!

Var är gubben Neptun?
Han är nere hos frun
i sin himmelsblå sal.
Uti fullaste mått
tömmer jag min pokal:
klang för vågornas drott!

Blå är himlen och klar:
sol och vänskap och sång,
och en sherry så bon
och så rar.
Båten gungar och går,
Bacchus purprat vår kind:
skål, var susande vind!
Skål, I lekande böljor, gutår!

* * *

HEMVANDRINGEN.

Vad! Det snögar!
Se på hatten!
Stora högar!
Det var katten!
Usch, sånt väder
förstör kläder.

Utan näsa
vore knuten!
Hjälper läsa?
Nej, håll truten.
Håll om magen,
dra opp kragen.

Intet stoppar
hatt och skyggen.
Nu det droppar
nedåt ryggen.
Drivor ökas,
gator krökas.

Skall jag vända?
Död och pina!
Jag bor ända
i Katrina.
Kors vad backar!
Svetten lackar.

Mitt i djupa
rännsten klev jag,
huvudstupa
fyrbent blev jag.
Ligg och spotta!
Hit och skotta!

Jag anklagar
bums polisen.
Finns ej lagar?
Jo, i spisen.
Låt bli snava!
Opp och trava!

Kors, nu tror jag
jag ser huset.
Jo, här bor jag,
hit med ljuset!
Lys i trappan,
tag mot kappan!

Aldrig maken
fanns till väder.
Lägg på haken,
hit med kläder!
Död och fasa!
Ved och brasa!

Bättre mår jag
innesluten;
aldrig går jag
utom knuten.
Hör sånt väder!
Sätt på fläder!

Hin må titta
ut i yran
bättre sitta
här med lyran
lugnt och spela
"Sela!"

* * *

VÅRKNÄPP.

Välkommen våren alltid var
på landet som i stad,
då lärkan nya visor har
och solen varma bad.

Då vinden smeker kind och lock,
och glad blir själ och kropp,
då skuttar jag liksom en bock
och hoppar tre tum opp.

Vad liv och lust i solens sken
av broms och kryp och knott,
och allt det "*söta packet*" sen,
som hals och vingar fått!
Att fjärran hän *Neruda* far,
det gör mig föga kval:
ännu ha vi Nerudor kvar
i skog och berg och dal.

Jag ytterst står vid havets kust,
som nyss så stilla låg,
och ser hur Eol med sin pust
ger liv åt sjö och våg.
Och Ägirs barn kring skär och ö
de resa huvudet
och vicka uppå stjärten lätt
och trippa *pö om pö.*

Och skeppen gå liksom en plog
och rista havets bryn,
och skummet står kring nos och bog
och stänker upp mot skyn.
I vinden, präktigt till att se,
sig buktar *klut vid klut,*
och stolta magar sätta de
som kyrkoherdar ut.

I snövit skjorta rätt och slätt
står måsen på sitt grund
och gör sin morgontoalett
och sköljer sig i mund.

Sitt visthus har han näst intill:
ack, den som vore mås!
Han spisar gratis, när han vill,
fast strömming mest, gunås!

Här sjunger jag om sol och vår
och vet om ingenting,
då ett tu tre jag omvärvd står
av getter runtomkring.
Förlåt, gott folk! För denna gång
jag lyran lägger ned:
min sångmö tävlar ej i sång,
då getter bräka med.

* * *

VÅR STAD.

Vår stad, vår stad, vår huvudstad!
Ljud högt, o dyra ord!
Ej finns ett land, en brunn, ett bad
på någon geografisk grad,
så älsklig som på Svea jord
vår huvudstad i Nord.

Vår stad är trevlig, skall så bli,
om trevnad du begär.
Ej far en främling här förbi,
han stannar, tänker, han som vi,
att denna stad bland skog och skär
en *kuku*-stad dock är.

Hur älska vi ej *Norrströms* brus
med gös och uttrars språng!
Vår *Strömparterr* med poplars sus,
kaskader med elektriskt ljus,
allt, allt finns här i punsch som sång,
som *rört* oss mången gång.

Här spörjs ej avund eller strid,
här tycks var en ha nog.
Man pengar har och gott om tid,
och ingen fäster sig ens vid,
om man i samkväm som på krog
tog mer än man fördrog.

Vem täljde våra nöjens tal,
som denna stad bestod?
Varenda dag middagar, bal,
teatrar, vattenledningsskval,
konserter, sexor, lust och mod
och lejon — i var bod.

Och varje dag, som här förflöt,
enformig aldrig var.
Än ses en skarpskytt med musköt,
än en armé av Smålandsnöt,
parader, livgardist, husar,
trumpinnar och standar.

Här finns så mycket smått och gott,
som lyckan oss beskärt.
Vad ha vi ej för kungaslott!
Museer, stoder ha vi fått.
Vårt *Opris* är beundransvärt
att vara dyrt — men kärt.

Ej finns ett folk i något land
så skyddat såsom här,
tornväktarn med sin lur i hand
bevarar oss för eld och brand,
och ropar ut vad klockan är,
att lindra vårt besvär.

Och fördes vi till månens glans
att bo uti det blå,

och bjödos vi till soln på dans,
och ingen punsch och krog där fanns:
vi skulle hit få bråttom då
att huvudstupa gå.

O stad på tvenne sjöars strand,
som Birger Jarl har byggt!
Här fattas oss ej minsta grand.
Polisen har vårt väl om hand,
och drätselkommission ej skyggt
att hålla rent och snyggt.

Du stad för både själ och kropp,
stå stark i sekler mång!
Du är mitt ljus, min fröjd, mitt hopp:
tag ej min visa illa opp!
Jag *klyver näbb* för sista gång,
om du försmår min sång.

* * *

VID HAVET.

Över gyllne fönsterbågen
himlen drar gardin igen.
Solen sjunker tyst i vågen,
natten kommer som en vän.

Jord och himmel vid varannan
slumra efter dagens larm.
Och den höge lutar pannan
stilla intill havets barm.

Frid och kärlek dem förena,
deras slummer ingen stör.
Deras drömmar vet allena
nattens stjärna ovanför.

Ho är den, som böljan söver?
Stormens örn, vem band väl den?
Ack, Guds ande svävar över
vattnets dunkla djup igen.

Och de klara stjärnor brinna —
Himmel, min tillbedjan tag!
Världens fröjd och glans försvinna,
jag har sett Guds anletsdrag.

* * *

SALIG FARMOR.

Min salig farmor var så rar
med sina många år på nacken.
Hon hade egna tänder kvar
och eget hus i Pelarbacken;
gift med en magistratsperson,
då döden plötsligt skar av bandet,
fick hundra banko i pension
och bodde somrarna på landet.

Hon många kungar levde ut
och såg med krona omkring pannan.
Hon mindes Tredje Gustavs slut
och grät därvid som ingen annan.
Hans glans och snille hon beskrev
och segern sjuttonhundranitti,
och salig Thunbergs sats hon drev:
"att man den kungen sköt för bitti."

Hon såg hans majestät stå lik
och var mot adeln mäkta bister.
Hon tålde aldrig politik
och ej en skymt av publicister.

Dem gav hon ingen gång pardon
och ville rakt ur världen sopa,
ity hon en gång fått den tron,
att det var bovar allihopa.

Förståndig i sitt levnadssätt,
till sällskapsdam hon hade katten.
Hon åt sig aldrig mer än mätt
och drack för resten bara vatten;
var kry i gamla år ännu
och återhållsam utan måtta;
åt kväll var afton klockan sju
och gick till sängs tre kvart till åtta.

Aptek hon ansåg rätt och slätt
blott som en straffanstalt för magen;
gick ständigt uti grön kaschett
och varma tofflor hela dagen.
Hon var, om jag så säga får,
en praktupplaga bland naturer
och levde nära hundra år
förutan doktor och mixturer.

Ännu i sina sista år
hon stundom satt och spann vid rocken,
och var, kort sagt, med hull och hår
en dundergumma att *stå bocken.*
Men var man frågvis hur hon nått
sin ålder, svarte hon de orden:
att ålderdom är konsten blott
att leva länge här på jorden.

En kväll, då man om åldern stred
och ville reda ha i saken,
gav hon ett raskt och klart besked,
nyss ur en liten slummer vaken:

"Ja, herre Gud, vad tiden går!"
skrek gumman till och tog av ljusen,
"jag fyller nittinie år —
och fattas bara *ett* i tusen!"

* * *

RESEINTRYCK PÅ ISEN MELLAN SANDHAMN OCH STOCKHOLM.

Vid femti års ålder blev stugan mig trång
på min ensliga ö,
att bara se getter blev dagen mig lång —
och så kom det snö.
Från Lappland kom nordan liksom en fantast
och tog böljorna fast.
Och skärgården blev på ett märkvärdigt vis
fanerad med is.

Då tog jag min respäls, sibirisk karpus
och piska och hatt,
och nattsäck och kappsäck och kaggar och krus
och skärp och kravatt.
Med snuggan i mun och med Brunte i trav
förbi *kobbar* och hav
for jag fjärdar och sund förbi Djurö kapell
i min himmelsblå fäll.

Och Brunte i solskenet frusta och fnös
och lyfte på svans.
Och säkert det hördes en mil då han nös
i morgonens glans;
och solen i isen tog av vårt porträtt
så oändligen nätt.
Man hade ej kunnat mer levande bli
uti fotografi.

Och lustigt och glatt, som en bullrande dans
över böljan det bar.
I skogen var tyst, och i lundarna fanns
ingen sångare kvar.
Och *Baggen* låg blank, som han sopts med en kvast
men förunderligt fast.
Blott här och där låg liten hästl..rt på vik,
som "*en frusen musik*".

Och månen klev opp i den mörkgröna skog
uppå översta pinn:
och *Nacka* jag såg: det var skada på krog
att den skulle dras in.
O, druvornas tempel, din takås och fot
ha fått fallandesot,
så grusas, o Bacchus, alltmer och alltmer
dina *glada kvarter*.

Men Brunte, som hade en hörsel så fin,
satte av i galopp,
tog tömmen med svansen och gnodde som hin
uppå *Nackanäs* opp.
Och hungrig och törstig jag ropte på mat,
så att krögarn blev flat.
Han troligtvis aldrig sett, utom min häst,
en så glupande gäst.

Och Brunte han slök sin portion utav hö,
och jag tömmarna grep.
Och han nystade på över Hammarby sjö
genom tulln, så det pep.
Och på gator och torg uti glädjen han sprang
och vid bjällrornas klang
trumpetade ut, att jag kommit till stan,
så jag skämdes som fan.

Och härbärge fick jag i *Urvädersgränd*
hos en gammal kokett.
Och dagen därpå gick jag oppsträckt och spänd
uppå resandes sätt.
Och jag hälsades flitigt med handslag och glas
och små trevna kalas,
och det gladde så innerligt brödernas själ,
att jag mådde så väl.

Jag köpte cigarrer och fem skålpund snus
och jamaika på krus,
och vände en morgon helt bittida om
samma väg som jag kom,
och lyckligt och väl över villande sjö
kom jag hem till min ö,
och tänkte, som troligtvis också min häst:
att — *hemma är bäst!*

* * *

SLÅTTERÖLET.

I solens sken, bland blommorna och gräsen,
jag låg en afton rullande mitt väsen;
lukulliskt mådde jag i solens strålar:
det var ett slåtteröl med sång och bålar.

Matronor sutto fryntliga och tjocka
uti olympiskt lugn och drucko mocka.
Men vi, som gubbar voro, vi oss satte,
som hade mer förstånd, omkring en ”knatte”.

Och glatt och muntert ungdomen sig roar,
och bjudna voro många Stockholmsboar.
Där sprangs och sjöngs, det var ett liv i holmen,
och skratt och spratt och kullringar i volmen.

Och svetten lackar, sommarsolen gassar,
och ungdomsskaran hjälper till och lassar;
och överst sist sig hela flocken sätter,
som på en kulle levande buketter.

Ni lätt kan tänka vad vi gubbar mådde,
och vilken trevnad uti laget rådde;
och skämtets pilar slungades och stucko:
vi skrattade så att vi nästan sprucko.

Och många skålar drucko vi för staten,
för *samvetsfrihet, tullfrihet* på maten.
Då kom en präst, svartmuskig som en neger,
just som vi drucko *tryckfrihetens* seger.

Herr pastorn ej om våra skålar tyckte,
mot vår förtjusning han i härnad ryckte,
och som vi drucko varje skål i botten,
blev prästen arg och riste på kalotten.

Och full av nit och kopparröd som solen,
han skrek, som om han stått på predikstolen,
såväl mot första som mot sista skålen —
men gudskelov, vi hade tömt ur bålen!

Om "Bacchi barn", de älskliga och fria,
han mässade till slut en litania.
Då utbröt skrattet, och det var naturligt
att prästen fick på nosen — men figurligt!

Och som hin håle varit med i spelet,
tog glädjen hatten och gav fan krakelet.
Och festen slöts med skålarna och faten,
och ung och gammal skyllde på prelaten.

* * *

MIN HEMBYGD.

Ett litet lustigt skepp, med vita segel,
jag har vid strand, där mina timmar fly;
det gungar lätt utöver böljans spegel,
det seglar kapp med molnen över sky.
Dess namn är Fantasi: en liten broder,
som kallas Minne, sitter vid dess roder.

På det jag gungar till min hembygd ofta,
där vakan hörs i sommarnatten slå,
där bergen lyfta sig och dalar dofta,
och norrskenskronan flammar i det blå.
Ack, när jag tänker, hur Guds stjärnor vaka
kring dina fjäll — då längtar jag tillbaka.

Jag älskar dig, och skönt står ock ditt minne,
en stjärna likt vid horisontens rand.
Vad klart och solljust finnes i mitt sinne,
det är min kärlek till mitt barndomsland.
Hon är en blomma, som är född om våren,
som trotsar hösten, växer till med åren.

En gång jag lekte glad på dina stränder,
och lärde älska dina anletsdrag.
Min barndom bar du ömt på dina händer,
och livet var en vänlig solskensdag;
och forsens sång och sångerna i skogen —
allt var mig kärt — och kärleken blev trogen.

Du sköna nordanbygd, du blomsterrika,
med midnattssolen och din blåa älv!
Tag mot min hälsning, tag min sång tillika,
fast den är enkel, konstlös som du själv!
I dina skogar sjöng jag många gånger;
av dig jag lärde mina första sånger.

* * *

KAPTEN RUFF.

Gamle Ruff i själ och sinne
var en grobian till sjöss.
Bilden har jag i mitt minne,
målad uti Lebensgröss'.

Som en skeppsbog var hans panna,
näsan som ett dubbelt block,
och på skuldran satt, förbanna,
halsen som en *ankarstock.*

Kindens färg var buffelläders,
benen stodo jämt i *kryss;*
håret stod alltjämt till väders,
munnen som en tänd *kabyss.*

Gamle Ruffen, jämt begapad,
var ett mål för skämt och gäck;
magen som ett *lastrum* skapad,
ryggen som ett *akterdäck.*

Riggen efter skrovet passad —
allt var styvt och *bogen-opp.*
Bidevind var hatten brassad,
spetsig som en *gaffeltopp.*

Jämt och samt var näven knuten,
knopad som en sjömansknut.
När han talte, utur truten
sprang en djävul var minut.

Rapp var gubben uti tågen,
trivdes aldrig rätt i land,
många år han plöjde vågen,
förde skepp från Härnösand.

Men han gjorde sista åren
ett och annat haveri,
söp genever, och på våren
sattes av av rederi.

Gubben Ruff, av gamla ullen,
gav sig ej vid första tag,
köpte krogen bredvid tullen
och slog upp en vacker dag.

Så av målarn, känd i orten,
innan staden visste av,
hade Ruffen över porten
skylten med *ett skepp i kvav.*

Krogen döptes ej med vatten,
Ruffen hade bättre ton,
drack i glädjen — och om natten
stod han lik i mangelbon.

* * *

SKÅL FÖR VÅREN.

Våren är kommen!
Tycker du om'en? —
Ack, ja, han är för söt.
    Pling, plang.
Glad och betagen,
där bort i hagen,
nyss jag en sippa bröt.
    Pling, plang.
Stormarna ej mera våga knytta,
svanorna från södern hemåt flytta,
lärkan sjunger, vårens skvallerbytta,
    Plingeli, klingeli, plingeli plang!

Där ängen sluttar,
bäcken han skuttar
liksom en getabock.
Pling, plang.
"Bromsarna brumma",
vindarna ljumma
leka kring kind och lock.
Pling, plang.
Allt är liv och lust i skog och mossar,
solen vinterns alla fästen krossar,
står på himlens farstukvist och blossar.
Plingeli, klingeli, plingeli plang!

Skalbaggar tumla,
fjäril och humla
fjäska för ängsvioln.
Pling, plang.
Kvick och nyfiken,
löjan i viken
leker "*tittut*" med soln.
Pling, plang.
Björk och pil sig skynda att bekransa,
mygg och harkrank kunna knappt sig sansa,
orren spelar, kor och kalvar dansa.
Plingeli, klingeli, plingeli plang!

I furuskogen,
sval och förtrogen,
våren sitt tempel har.
Pling, plang.
Tjädern orerar;
härvid fungerar
göken som klockarfar.
Pling, plang.
Han har vårens lovsång på sin tunga,
trast och hämpling stämma in i klunga.
Olle Strandberg kan ej bättre sjunga.
Plingeli, klingeli, plingeli plang!

Hurra för våren!
Torka bort tåren!
Klara ditt öga, njut!
Pling, plang.
Kan du ej hoppas
när våren knoppas,
borde du ha en stut.
Pling, plang.
Ack, hur kan man nu om sorger drömma?
Kunna tårar nu på allvar strömma?
Nej, för våren låt oss glasen tömma.
Plingeli, klingeli, plingeli plang!

* * *

TILL MIN MAGE.

Min söta mage, det går aldrig an,
du är ju redan som en liten trumma.
Att hålla dig med kläder nu minsann,
det kostar ej så liten summa.
Med varje dag du växer tum för tum,
och jämt despotiskt du på anslag pockar,
i mina byxor skriks: ge rum, ge rum,
och dito dito skriks i mina rockar.

Vem kan för din skull ändra jämt sin rock,
det skulle kosta snart min hela kassa.
Jag undrar, vem som bett dig bli så tjock
att inga byxor mera kunna passa?
Du smörjer dig ur tallrikar och glas
med frisk aptit: hur kan man då bli mager,
du frågar icke, varfrån allt skall tas,
du tänker blott som *Kajsa Varg:* ”man tager”.

Du ännu aldrig ett kalas försmått.
Du äter, dricker mer än du behöver.
Ditt huvudskäl är *att det smakar gott:*
vem undrar då att fettet pöser över?
Du klagar stundom med bedrövlig min,
att blodet känns så melankoliskt vandra:
vem fan har sagt att du skall dricka vin,
du kan ju dricka vatten, du som andra!

Jag nästan skäms för ett så sällsamt rön,
att man kan bli så tjock att man vill spricka,
då, i betraktan av sin magra lön,
man borde vara mager som en sticka.
Och frågar jag varav du blir så fet,
så blir du stött och svarar snäsigt bara:
man kan väl inte hänga sig för det,
att man har råkat lite fetlagd vara!

Och därmed får mitt sinne vara nöjt:
du blir ej magrare för att jag gormar.
Du till ett visst anseende dig höjt,
och som ett berg du står mot alla stormar.
Välan, det är då bäst att göra fred,
grannsämjan är ej rolig till att mista;
alltså vi lägga våra vapen ned
och aldrig mera om den saken tvista.

* * *

DEN GAMLE LOTSEN.

På den ödsliga häll
satte ödet mitt tjäll
mellan böljors och bränningars svall.
Nakna klipporna stå,
och där gror knappt ett strå,
och med nöd står den tvinande tall.

Här jag föddes, och här
mellan "kobbar" och skär
redan manade vindarnas rop.
Och den brusande våg
var det första jag såg,
och dess svall har bevittnat mitt dop.

Då blev havet mig kärt,
vad jag kan, har jag lärt
av min fader, fast illa jag slet,
och min skola blev sjön,
och min lärdom blev bön,
och dess tröst är den *enda* jag vet.

Uti faror och nöd,
ofta nära min död,
var jag mången gång illa till mods.
Men min ande har bett,
och jag trott och jag sett,
att det ges ock en Gud för en lots.

När det gapande hav
öppnar grav efter grav,
skall han ut, om ock döden han ser;
och med blicken hemåt,
när han lossar sin båt,
vet han ej om han fäster den mer.

Från sitt husliga tjäll
mången stormdiger kväll
rycks han plötsligt ur vännernas famn.
Hans försakan och strid
fäster ingen sig vid,
blott att krämarn får skutan i hamn.

Medan blodet är ungt,
känns ej yrket så tungt,

men det nalkas en dag, fastän gömd,
och då brytes hans röst,
och då kommer hans höst —
då är lotsen förskliten och glömd.

Själv jag känner och ser
hur mitt liv mer och mer
mojnat ut, som det stillnande hav.
Ingen känner sin död:
böljan gav mig mitt bröd,
kanske ger hon mig också en grav.

* * *

ADJUNKTEN PÅ LANDET.

Fy tusan, bröder, vad det är tungt,
att till sitt yrke ha predikstolen!
Jag råder ingen att bli adjunkt,
det är det sämsta inunder solen.
 Hos skogens nalle
 jag hellre bodde;
 ja, som en *knalle*
 jag hellre gnodde
 all världen kring.

Det tror jag väl! Sen man blivit prost,
då kan man äta och sova bara,
och gratis får man båd smör och ost
och dito skinkor, förbålt så rara!
 För hjorden slipper
 han själv arbeta —
 han bara *klipper*,
 då få vi streta,
 adjunkter små.

Och skall då prosten ibland för skam
stå upp i *korgen* en gång om julen,
då tar han flux ur sin *fjärding* fram
en gammal *näver,* rätt *illa vulen.*
Dess damm, inbitet,
han slår mot bordet,
och jämkar litet
på *predikoordet* —
och därmed punkt!

Men vi adjunkter — det är ej nog
att som *vällärde* predika bara:
hjälppräster heta vi ock med fog,
ty först och sist skall *magistern* vara,
i dans, i leken,
i skämt och allvar
och skära steken
och *slå i halvar,*
och Gud vet allt!

Och går en skruv på gitarren trögt,
då skall *magistern* den bums kurera;
och finns en bok, skall han *läsa högt*
och för mamsellerna deklamera
Tegnérs poemer
och små noveller
av mamsell Bremer
och Bulwer, eller
av fru Carlén.

Ja, ämbetsbröder! Så går det till...
men skrämmens ej utav detta pratet!
Ty längre jag nu ej sörja vill —
med tiden kommer väl pastoratet.
Tänk om jag kleve
på ärans trappa,
så att jag bleve
er ärkepappa
helt oförtänkt!

Jag tror ni skulle... dock hellre, än
att ha så *hiskliga* pretentioner,
jag skaffar mig en prelat till vän
och dito tanter med relationer.
Jag skall bli trägen
att hos dem gästa,
ty kjortelvägen
den är den bästa
nu, liksom förr.

* * *

DEN GAMLA UNGKARLEN ELLER ÅNGER OCH FÖRSONING.

Tiden ilar. Vem behåller
jämt sitt unga vackra skinn?
Ren i tidens protokoller
skrivs jag såsom gammal in.
Från den muntra ungdomsscenen
är jag redan visslad ut,
gikten håller hus i benen,
ryggen börjar gå i kut.

Ack! Jag sörjer därför svåra,
tiden har så fasligt brått!
Pannans valv har mången fåra,
håret redan går i grått.
Lockar, varav förr jag skrutit,
mörka såsom nattens sky —
ack, i hjässan, där de sutit,
tittar ett förargligt ny.

Munnens ros är ej densamma,
mången tand fått permission,
blek mot förr är ögats flamma,
kinden stöter på citron.

Ack, den sorg är djup och bitter,
och den enda tröst jag har,
är, att bland ruiner sitter
näsan ograverad kvar.

Nej besitta, om jag ljuger!
Jag vill bliva ung på nytt:
ungkarlslivet icke duger,
man blir både lam och lytt.
Ack, jag kunnat längesedan
fått en flicka skön och ung:
pengar har jag allaredan
samlat i en duktig pung.

Topp, jag vill peruken svärta,
borsta opp min bästa frack.
Redan har jag mun och hjärta
fulla utav o, och ack,
kärlek, kärlek vill jag söka:
livets fröjd har vaknat opp,
och som tomtegubbar spöka
"levnadslust och mod och hopp".

Länge har jag guldet vaktat
helst av allt på jordens ring,
kärlek som ett noll jag aktat,
flickan som ett lumpet ting.
Ack, hur grymt att ångern röna
för de villor, man begått.
Unga, dyrkansvärda sköna,
jag försona vill mitt brott.

Var är käppen, var är kappan?
Här är ord och inga svek!
Huvudstupa utför trappan
vill jag ut på friarlek.

Hur mitt hjärtas längtan brinner,
det kan ingen dödlig se;
säkert är, så fort jag hinner,
gifter jag mig ett-tu-tre!

* * *

SANDHAMNS INLOPPSPORT.

(PARODI.)

Novembersolen
hänger sin urblekta kofta
sorgligt ned över höfterna;
söker i molnen gömslen,
för att leva efter behag,
osedd av alla,
på mormonernas vis.

Luften darrar av frossa
över böljornas branter.
Intet träd skäms för sin nakenhet,
ty trän här äro sällsynta.
Och vart än ögat skevar
åt ömse sidor,
möter det öde sandsluttningar,
vita av höstnätters frost.

Trångt är passet vid Sandhamn
mellan Östersjöns klippor.
En fyrbåk står där
med foten på havsbotten;
följer med vaksamt öga
vindarna och vågorna,
när de rasa, tjuta efter rov;
står, lik en Kristi apostel,
mitt i hedendomens mörker,

kringvärvd av stormen,
överhöljd av dimmor;
men står dock orubblig,
lyser och varnar.

Detta är Sandhamns inloppsport,
porten till Stockholm.
Detta är porten,
genom vilken stadens skönheter
få sina krinoliner,
Leja sitt krimskrams,
gurmanderna sin gåslever och sina viner,
kaffesystrarna sitt lixselixir.
Detta är porten, genom vilken
lyxen tränger in i landets hjärta,
för att suga dess livskraft
och sluka guldet
i bankens valv.

Detta är det dystra,
mat- och glädjefattiga Sandhamn,
av dov livländsk grundton,
detta de torskätande folkens,
de eviga sydvästernas land;
det ökenödsliga,
det i evigt träde liggande
sandhedarnas hem,
flundrornas och måsarnas,
getternas,
de korsande vindarnas;
det kroniskt arma,
insaltade och tysta,
det i denna stund vinterlurviga,
frusna, ramsugande Sandhamn.

* * *

INNAN MAN BLIR VAN.

Hemskt är livet. Outsägligt
vild dess ocean;
mänskolivet är odrägligt,
innan man blir van.

Mörk dess farled — Gud skall veta —
mitt på ljusa dan:
svår är vägen till att leta,
innan man blir van.

Tungt det är att otack skörda
på vår levnadsban;
tung är fattigdomens börda,
innan man blir van.

Falsk är lyckan. Vederstygglig
ofta hennes plan.
Penningknipan är ohygglig,
innan man blir van.

Tungt är att betala borgen
för en fattig f-n.
Tro mig, tungt är att få korgen,
innan man blir van.

Alltså mellan strid och tummel,
oro och chikan,
går man som en riktig drummel,
innan man blir van.

* * *

LOPPAN.

Loppan är ett litet djur,
högst komikt till sin figur;
svart hon är som en adjunkt,
men dess liv är ej så tungt.

Ofta på en skönhets hals
tar hon sig en liten vals,
hoppar under flor och band
kanske alltför långt ibland.

Ingen kan, som dessa små,
känna folk från topp till tå.
Alltid driva de sitt skämt,
att man *stucken* blir alltjämt.

Loppans hela levnadslopp
är kuriöst och fullt av hopp —
hoppar med en liten knyck
värre än herr Cattendyck.

Svart är alltid loppans dräkt,
just därför, att i dess släkt
är det, enligt ödets lag,
dödsfall både natt och dag.

Och när loppan en gång dör,
går hon bort med stor honnör,
njuter krigarns sköna lott
att begravas under skott.

* * *

OVÄDERSSÅNG.

(SANDHAMN I DEC.)

De tunga skyar så stolt marschera
i djupa led över skogens bryn
och silvervingade kullbyttera
de vilseirrande barn ur skyn.
Hur vänligt gnabbas de ej och nicka,
och tumla om med varann i kapp.
Som snälla sömmerskor glatt de sticka
på jordens täcke med lapp på lapp.

Naturn är vit över hela kroppen
och himlen pudrar min ö som bäst.
Och domherrn hackar på frusna knoppen,
och skakar snön av sin röda väst.
Och räven tittar i smyg kring slätten,
och uven känns på sin gamla ton.
Ur drivan ser jag knappt bajonetten
av hela gärdsgårdens bataljon.

Men ack, Guds himmel blir mörk som natten,
jag tror det stundar till världens slut.
Jag ser ej annat än snö och vatten,
jag hör ej annat än larm och tjut.
Och havet kastar en våg så bitter
med skum och dån mot min gamla mur,
där själv jag raggig med lutan sitter,
en liten sparv i sin fågelbur.

Att sätta bo på *gråvacca-bergen*
och hundsas jämt av ett knöligt hav,
det frestar lynnet, det kostar märgen
det är att mura sin egen grav.

Ur världen skuffad, med salta kosten
och ej en skymt av en Bacchi bror,
den bör bo här, *som har rövat posten*
och slagit hjäl både far och mor.

Förlåt, men stormen mitt sinne retat,
och dito Bore på samma vis.
Det finns ej glugg, där han ej har smetat
sitt gamla murbruk av snö och is.
Min själ bedrövas, sätt undan lutan,
hon kan få gallsot, min gamla vän.
Jag ser ej mer genom frusna rutan:
farväl, o värld, tills vi ses igen!

* * *

JO JO, MÄN!

Jag satt en dag uti mitt tjäll
med ögat vattnat utav sorgen:
jag Fikens *ja* fick tisdagskväll,
och onsdagsafton fick jag korgen.
Jag gick att klaga för en vän —
han svarte endast: jo jo, män!

Jag lurad blev på flera håll:
en dag bestals jag på tulubben,
galoscherna i Par Brikoll,
och hatten dan förut på klubben.
Jag gick som vanligt, till min vän —
han svarte endast: jo jo, män!

En söndag i min tants salong
vi dansade, förstås, och drucko.
Men plötsligt i en kotiljong
ohjälpligt mina byxor sprucko.
Jag talte om det för min vän —
han svarte endast: jo jo, män!

Jag till förtvivlan nästan tvangs
utav förlusterna och sorgen:
kvartalet gick på préférence,
och jag blev lagsökt för en borgen.
Jag gick som vanligt, till min vän —
han svarte endast: jo jo, män!

Det är ett eget sätt att ömma
vid andras sorg med: jo jo, män!
Om lyckans håvor på mig strömma,
så får jag samma svar igen.
Vad skall jag göra med en vän,
som endast svarar: jo jo, män!

* * *

VID GAMLA ÅRETS AVRESA.

Sitt opp, du gamle! Du skall ta farväl
och äntligt lyfta på den slitna hatten.
Sätt på dig pälsen och svep om dig väl,
ty det blir svalt att rida mitt i natten.
Tro ej du saknas på vår sköna jord,
sen du satt priset så enormt på födan.
Ödmjukatjänare! Med andra ord:
jag skulle klå dig, om det lönte mödan.

Man knappt har kunnat få ett ärligt mål,
sen krigets fackla över världen flammat.
Vad gott ha vi utav Sebastopol,
som du nu skryter, att du har anammat?
Ha vi väl fått det allraminsta grand
av mat och dryck, av hela företaget?
Nej, *Finland,* gubbe, det är magens land
och vore *kuku* just vid detta laget.

Hur härligt vore icke livet då,
och vilket jubel ibland Sveriges söner!
Den dyra tiden skulle snart förgå
och ingen klaga över knappa löner.
Ty om ock mången såg ett ont däri,
det skulle alltid glädja mänskovännen,
ty Finland skulle endast Sveriges bli,
blott för att delas mellan tjänstemännen.

Det är ej lätt i hast att komma håg,
vad storverk du uträttat under året,
jo, du har släppt ur landet all vår råg
och satt opp priset på att klippa håret.
Guds hus du eldat, att vår frusna släkt
mer komfortabelt kan vår Herre dyrka,
och att odödlig bli som arkitekt,
du skänkt en skorsten åt Sankt Jakobs kyrka.

Jag ville språka i förtrolighet
ännu om andra små omständigheter;
men natten flyr, och tiden, som du vet
är alltid kort och dyrbar för poeter.
Din efterträdare nu spiran tar
och hälsas skall i första morgonväkten
med en sprittny kantat. — Au revoir!
Sov som du börjat, hälsa hem till släkten!

* * *

JUST DETSAMMA.

Jag livets börda tänker tåligt bära.
Jag tror och icke tror på *Darwins* lära:
om vi från mänskor eller apor stamma,
så kan det också vara just detsamma.

Då vi till världen en gång äro födda,
är huvudsaken att bli hyggligt gödda.
Om oss grevinnor eller kullor amma,
så kan det också vara just detsamma.

Är hemmet gott, så gör det föga huru
vårt hus är byggt, av mursten eller furu.
Om vi ha pigor, eller själva damma,
så kan det också vara just detsamma.

Ej kommer lyckan av att mycket veta,
man henne ändå kan få gå och leta.
Om vi ha bondvett eller snillets flamma,
så kan det också vara just detsamma.

Ett virrvarr livet är av fröjd och strider.
En humbug kanske alltihop omsider.
Och hur vi tänka, tro och därom glamma,
så kan det också vara just detsamma.

Vårt hela liv är blott att gåtor gissa.
Att döden skall oss ta är nog det vissa.
Men vill han låta bli att oss anamma,
så kan *det också* vara just detsamma.

* * *

SJÖMANNENS AVSKED.

O, adjö och farväl,
alla krabbor i land!
Nu tar sjön mig om hand,
och från Mälarens strand
styr jag ut lite grand,
för att vädra min själ,
för att bada min kropp
uti vågornas dopp.

Jag har legat här nog,
och min dag har gått fram
som ett skepp, som har vind,
när det frustar för bog.
Frisk och röd blev min kind
hos en skepparmadam,
som höll spisning och krog —
men si, människan dog!

Det förstås, man skall dö,
om man strävar på sjö
eller rotar i land;
om man traskar i snö
eller, het som en brand,
trampar öknarnas sand.

Är man arm eller rik,
skall man en gång *stå lik.*
Generös eller njugg:
det gör aldrig ett dugg.

Ser man ut som ett lamm
eller värre än skam;
är man kung eller tsar,
är man fri eller slav,
har man alltid sin grav,
fast man inte vet var —
frid med ”*Tuppens*” madam!

Nu välkommen, o vår,
med din värme och sol!
Jag mår bättre i år
än jag mådde i fjol,
då jag kom hem till jul
från en blidare zon,
rik på pengar, men gul
som en gammal citron,
torr och skrumpen och ful.

Vintern gjorde mig gott,
nu har hyra jag fått.
Jag är kry som en vind,
jag är lätt som ett dun.
Jag är knubbig och trind
om båd mage och gump;
jag är stark som en pump
och bardun.

Vi ha lastat på Hull,
vi ha fått proviant
och klarerat i tull.
Och kapten heter Brandt,
mycket snäll och galant,
undersätsig och fast,
och har ruff och respekt;
håller snyggt som en kvast,
annars snarlik i hast
klöverknekt. Om ursäkt!

Han har haft äventyr,
han som andra, gunås,
som på världshavet styr!
Han blev gift, det förstås,
med en ängel så blyg.
Han var kär som en tok:
vad den kärleken är
för ett surr och besvär,
för ett helvetestyg,
då man inte är klok —
uj, det känner jag nog,
jag ger kjortlarna hin.
Men att frun från sin man
rymde bort med en ann
och i Petersburg dog —
hör ej hit, sa Platin.

Det är tjugu år sen.
Tiden rullar med fart,
som vi veta förut.
Men jag gillar kapten
i hans fasta beslut
att ej — *gilja så snart.*

Nu är lotsflagg i topp,
nu skall ankaret opp.
Det är just mitt humör,
vi ha ångbåten för,
som skall dra oss till sjöss
ifrån stadsliv och gräl,
ifrån *Stadsgård* och möss,
ifrån krogar och stop.
Jag hör styrmannens rop:
kasta loss! — O, farväl,
alla *krabbor* på strand,
nu tar sjön mig om hand.
O, farväl, sköna fädernesland!

* * *

SOMMAREN OCH VINTERN PÅ SANDHAMN.

(UR EN TULLKARLS MINNESBOK.)

Du frågar vad jag gör Guds långa dag.
Ack, jag har göromål av många slag:
var sommarmorgon, mulen eller klar,
jag stiger opp, sen först jag vaknat har.
I reglementet står: när tuppen gal,
man damma skall sin gamla tulljournal.

Trafiken börjar under hojt och rop
från skepp, som vind beskedligt blåst ihop.

Och i en blink, som faen och hans mor,
av sjökaptener proppas mitt kontor;
och själv jag står, vid sådan segelfart,
som Karl den tolvte, *en mot tio,* snart.

Och vad här bråkas, det kan aldrig tros:
holländare, spanjorer och fransos
med språkförbistring som vid Babels torn,
försöka kollra bort tullinspektorn.
Och engelsmän — giv akt, att stå på tå,
I must speak english, fast det kostar på.

Förnuftigt sitter jag med penn i hand.
Utav cigarrök syns jag ej ibland.
Och mellan skepparlögner, stoj och spring
tuggbussar dansa som små troll omkring.
Och så går sommarn. Vintern kommer sen.
Som mygg försvinna skepp och skeppskapten.

Då blir det lugnt och tyst som i en grav.
Ett silverlock läggs på det djupa hav,
och stora sälar gå, som man har sagt,
med frakt av sältran i dess öde trakt.
Mer vet jag ej, oaktat all min flit,
ty denna tiden går jag aldrig dit.

Nu är jag stängd som fisken i en kil.
Till fasta landet har jag tvenne mil.
Och närmsta grannen mellan mig och mån
är ryska kejsarn, öster härifrån.
Jag kan däröver just ej sorgsen bli,
ty mellan oss fanns aldrig sympati.

Snart översnöat står mitt lilla bo.
Som björn i ide ligger jag i ro.
Och hände, sommardags, för fjäsk och språng,
att äta, det fick bli en annan gång,

så har jag nu så mycket mera skäl
att äta opp kvartalet och må väl.

Och skulle jag nu leds det minsta grand,
i nacken slår Apollo mig ibland.
Och skockas moln omkring mig någon gång,
då slår jag mig på strängaspel och sång,
tills det blir solsken i mitt bröst igen.
Nu vet du vad jag gör. Farväl, min vän!

* * *

NOAK.

Jorden fostrar stora männer.
Utav alla, som jag känner,
gubben Noak *var en hedersman:*
  ja, det var visst han.
Gubben var sexhundra år vid lag,
då han order fick en vacker dag;
  sålde guld och nipper,
  byggde sig en *klipper*
för okända vattendrag.

Man sig i hans ställe sätter,
inom några dar och nätter
jorden skulle uti mist och natt
  dränkas som en katt.
Upp med himlens fönster det befalls.
Regnets dån var som ett vattenfalls;
  springa undan tog ej,
  hålla upp förslog ej,
paraply ej dugde alls.

Vad av hävden man förnimmer,
arken utav bästa timmer
hade ett ofanteligt omfång.
  Hytter och salong.

Femti styva alnar var han bred,
tio famnar minst rätt upp och ned;
längden var horribel;
illustrerad bibel
kan för resten ge besked.

Regnet ned i strömmar öste.
Noak huvudstupa föste
sin familj med mat och boskapshjord
frukostdags ombord.
Kor och småkryp stå i alla hörn,
lejonet med roparn står i förn,
folk och fä förskräcker.
Elefanten räcker
ut sin snabel att ta törn.

Gubben själv fick gå och plocka.
Sem och Ham och Jafet mocka.
Arken mellan grund och skär och rev
låg pompös och drev.
Sjökort och kompass gav gubben hin,
ingen logg han hade av *Klintin;*
men uti kajutan
var ej gubben utan
lilla tumlarn och kantin.

Fram och åter skutan vräkte,
regnet genom fönstret läkte.
Gubben längtar efter eget torp,
släppte ut en korp.
Han flög ut att pröva jordens halt,
men kom ej igen, som var befallt;
blev väl själv en torpar,
eget är att korpar
slå sig bra ut överallt.

Gubben rådslog med sin gumma,
hörde djur och mänskor brumma,

släppte genom dörrn till slut
liten duva ut.
Glatt hon flaxade av hjärtans grund,
kom tillbaka om en liten stund,
flög omkring och kuttra,
tröstande de buttra
med en grön oliv i mund.

Solen gassar överdrivet.
Gubben trött vid sjömanslivet,
gick i land och blev en vingårdsman.
Detta gjorde han.
Första druvan fram i dagen sprang.
Gubben har bland oss en högre rang.
Han är allaredan
död för längesedan:
skål för gubben Noak, klang!

* * *

STOCKHOLMSBILD.

Våren över jorden andas.
Allehandas
skeppsnotiser stå som förr i spalt.
Sommarnöjen, sjö- och gyttjekurer,
ångbåtsturer
annonseras överallt.

Det är liv i alla ändar:
solen bländar
och oss alla utom knuten drar.
Våren *suger* också, jo, var säker,
”*allt som kräker*”
törstande en solklunk tar.

Fraktgods hela Skeppsbron packas,
kaffe stackas —
buffelhudar och bokhållarspring,
skepp och skutor, som till land sig närma,
lustigt svärma
mäklare som flugor kring.

Hamnkaptener och grossörer,
kontrollörer,
lotsbestyr om lästetal och fot,
ångbåtspipor, rök och vin i tågen,
Gamla vågen,
Reisens portvin mitt emot!

Kättingskrammel, packhusherrar,
häst och märrar,
rodd och stadsbud och visitation,
strömmingskorgar, vita jungfrustubbar,
Dillströmsgubbar,
frat och dunst på fiskarbron!

Skräll och skrammel uti slussar,
omnibusar,
vinsch- och pumpspel hela hamnen rund;
ålandsostar trillas om och borras,
skånska skorras,
knick och knack i brännvinssprund!

Mun och ögon opp nu spärren,
Strömparterren
nyss föryngrad utur böljan sprang.
Bacchi halvö fångat har publiken —
och musiken —
är den ej gudomlig? Klang!

Gräset grönskar, varm är sunnan.
 Det går unnan:
myggan dansar över vågens bryn.
Det är Djurgåln, ni kan se den själva:
 träden välva
vänligt kronorna i skyn.

Luften gudaskönt man snusar:
 varmt han susar
huldrikt över livets släkt.
Ja, Gud vet, om någon snussort heller
 tillfredsställer
som en pris av vårens fläkt!

* * *

NYÅRSMORGONEN 1870.

"Jag spelar och jag dansar,
jag sjunger och jag ler."

Det gamla året slutat
sin mödosamma gång,
och nya året tutat
sin första morgonsång.
 Det gamla for,
 det nya kom:
 det är, jag tror,
 alldeles som
 det bara
 skall vara,
det kan jag tala om.

Jag bör ej tiga heller
med vad det gamla gjort,
fast kanske mången gnäller
att det ej väger stort.

Men däri ser
jag inga skäl.
Att göra mer
med kropp och själ
det hann ej:
man kan ej
arbeta sig ihjäl.

Jag kan ej annat finna
än året varit gott.
Och häst och kor så stinna
man sällan skåda fått.
Oss sjön försett
med sill och lax,
och jorden gett
oss hö och ax,
så lador
och vador
ha stått sig hittilldags.

Det säkraste beviset
är just, att utomlands
vår ost stått högt i priset
och havren gått med glans.
Mång tusen säck
i fullgott skick
inunder däck
med *Duncan* gick;
för smöret
på öret
en *krigare* man fick.

Jag tager nu ett skutt i
min sång ett litet grand
och hälsar anno *sjutti,*
som spiran tar om hand.

Dess majestät
ej börjat strängt,
men skall, då det
blir mera slängt,
kanhända
fullända
vad gamla året tänkt.

Om nu I rätt mig fatten,
förhåller det sig så:
vår sjöfart vill ha vatten
och minsta krokväg gå.
Trots kiv och gräl
och skrik och hot
jag i min själ
tror tvärtemot,
att *Stäket*
trots bräket
får sina tjugu fot.

Kors, vad min sångmö hoppar!
Men vad rår jag för det?
Hon vill ha *vitbetssoppa*
och universitet.
Hon vill bli kvitt
onödigt tvång,
att ordet *fritt*
skall hålla stång,
men detta
berätta
skall hon en annan gång.

Ett gott nytt år med samma
jag eder önska vill.
Sankt Jakobs fönster flamma
och folket strömmar till.

Det redan ringt:
ursäkta då!
Min sångmö flinkt
får raska på
emedan
jag sedan
skall uti ottan gå.

* * *

EN SÖNDAGSMORGON I SKOGEN.

Ja, jag hör, ja, jag hör,
hur det susar i skog:
det är vårvindens fläkt,
sedan vårsolen log.
Och det porlar i berg och i dal på en gång:
det är vårbäckens sång.

Lärkan sjunger sin hymn
över dalar och fält,
och i jublande lov
under himmelens tält
klingar trastarnas sång uti björk och i alm
som i kyrkan en psalm.

Och ett tempel förvisst
är naturen, som står
majestätisk och hög
i den blommande vår.
Och dess överstepräst i sin talarestol
är den strålande sol.

Och den bok, hon slår opp
på sitt altarebord,
än en evighetsskrift
av Guds levande ord.

Och dess lära är hög, och var dogm, som hon har,
är som stjärnorna klar.

Vad som skimrar i dal,
kanske inte du vet,
vad som skiftar på äng,
skall jag säga dig det:
i vart strå, i var knopp, i var blomma, som ler,
Guds församling du ser.

Heligt visst är det rum,
där du andaktsfull står;
och den skugga du ser
över ängarna går,
och som går uti dag, som i sekler den gått,
är Guds mantelfåll blott.

Allt är redo till bön,
allt är helgat till frid.
Själva luften sig skilt
ifrån oro till strid.
Allt är lugnt, allt är fritt ifrån agg, ifrån hat —
låt oss hålla sabbat!

* * *

MIN BOSTAD.

Från mitt fönster ser jag havet brusa.
Uj, dess ”skönhet” kan mig ej förtjusa,
skvalpet tråkar ut båd mod och håg.
Mager strömming är jag mätt att håva
och för måsar får jag inte sova —
Gud välsigne skaldens *”sjö och våg”*.

Havets "storhet" har jag hört berömmas,
smak och tycke kunna ej fördömas:
håll till godo, jag vill avstå, jag.
Egennyttig vill jag icke vara,
låt oss göra opp affären bara,
skrabb och *torsk* ni får i vederlag.

Havet blott min själ med häpnad fyller,
jag ej sinne har för fiskidyller,
måskonserter eller stim av sill.
Jag har älskat berg och dal och sjöar,
men i havet till att bo på öar,
det hör fan och icke mänskor till.

Är det boningar för mänskor detta?
Vind och vågor skura jämt och tvätta
strand och klippor, skalliga och grå.
Örnar sitta ruvande på toppen
av var klippa. Är man rädd om knoppen,
är det vanskligt till att upprätt stå.

Nej, där blommor gro och skördar gunga,
skogar dofta, näktergalar sjunga,
det är annat, tror jag, eller vad!
Står jag här och ser hur vågor brottas,
mitt i synen ett tu tre jag spottas
av en ilsken, bittersalt najad.

Skeppen dyka opp och ned i vågen.
Ack, det kan visst leka uti hågen,
och är vackert till att se ibland.
Men man ryser, ja, man hackar tänder,
magen ut och in i hast sig vänder:
man blir sjösjuk, fast man står på land.

Och vad ser man? Lotsar med *sydväster,*
skeppare med frakter och protester,
skoj och sjöfolk, som svär bort sin själ.
Jag är trött att samma prosa höra,
råd mig, vad ni tycker jag bör göra —
jag tror att jag dränker mig, farväl!

* * *

LITEN FÅGEL.

En liten fågel är jag, som sitter uppå kvist,
naturen ger mig kläder och spis.
Fast ingenting jag äger, jag lider ingen brist,
och lever för ett sjungande pris.
Mitt liv är fritt och glatt under himmelens tak,
och sängen min är lövrik och sval:
min kammare är skogen och dalen mitt förmak,
och ängen är min grönskande sal.

I första morgonväkten, då solen kör sitt spann,
jag lyfter på min gröna gardin,
jag sjunger mina sånger, så många som jag kan,
och stämmer in med bromsar och bin.
Och tjädertuppen spelar sin basfiol så käck,
och eko svarar trakt ifrån trakt,
och oförvägen hoppar en liten silverbäck
och stupar kullerbytta i takt.

Och ängarna och träden de binda krans vid
krans,
och allt med guld och purpur är strött.
Och västanvinden läspar och bjuder opp till
dans,
och liten sippa niger så sött.

Från masken, där han kryper, till kon som går
i bet,
allt andas fröjd i vårsolens gull.
Men människan, det kräket, Guds avbild, som
man vet,
hon suckar jord och himmel blott full.

Gud vet vad henne fattas — ja, himlens herre
vet,
men alltid som en tosing hon gått.
Jag är visst blott en fågel, men nog förstår jag
det,
att aldrig hon var nöjd med sin lott.
Nu har hon rest med ånga en tid med välbehag,
men rättnu räcker ångan ej till;
nu är hon obelåten, och *flyga* vill som jag;
men gudskelov, jag tror vad jag vill.

Ty skulle hon få vingar, Gud styrke då vårt
hopp,
om hon i luftens rike fick rå.
Då rev hon sönder solen, och månen åt hon opp,
och vore lika misslynt ändå.
Ty envis som den onde, hon ingen ro sig ger,
om hon ej jämt har bråk och förtret;
ja, om en ängel stege i skor och strumpor ner,
så blev hon aldrig bättre för det.

Att människan är häftig syns på fysionomin,
en konstig röst hon också har fått.
Hon ger ibland en hals, som om kniven satt uti'n,
om henne minsta motgång har nått.
Då är förståndet borta. Om underverk hon ber,
och blir i hast gudfruktig av tvång.
Men kommer då ej hjälpen i rappet alltid ner,
så bliver hennes näsa så lång.

Hon måste vara född med en konstig fantasi,
och underlig är ock hennes dräkt,
ty allt vad trasor heter hon spökar ut sig i,
att största oxe springer förskräckt.
Det lönar icke mödan att hålla några tal
om näset, som hon kallar för *stad.*
Där går hon melankolisk och skapar själv sitt kval,
och aldrig ser hon ut riktigt glad.

Ja, stackars kräk, hon glömmer naturens enkla lag,
och därför har hon sorger och brist.
Gud vare tack, att jag är en liten fågel jag
och kan få gunga glad på min kvist.
Jag mänskans flärd och dårskap rätt ofta skrattar åt,
men ömkar mig också mången gång.
Mot hennes drömda lycka och hennes lumpna ståt
jag byter ej min frihet och sång.

* * *

TRÖST.

Statt upp, min själ, och fatta mod,
och gråt ej tröstlös på ditt läger,
ty sorgen skämmer bort vårt blod,
så säkert som ett ordspråk säger:
att kringlan finns i bagarbod.

Nog är väl kroppen stygg ibland,
odrägligt svår och obelåten.
Men sörj ej över detta band,
ty har man tagit fan i båten,
så bör man också ro'n i land.

Du vet ju, att när kroppen blir
jordfästad här i dödligheten,
förstörd av punsch och bäjerskt bier,
så far du bums till evigheten
liksom den snabbaste kurir.

Av dig är varje stjärna känd,
fast du enfaldig här är vorden.
I himlen känner du var gränd,
och därför längtar du från jorden,
liksom du fått en broms i änd.

Ja, kroppen snart förmultnad är,
men uppå gyllne vingar fläktar
du själv i himlens luft så skär,
och lever där av ljus och nektar,
och ej av kabeljo som här.

* * *

RESAN.

Det var vinter, min bror,
och till Stockholm jag for.

Sjön var isande blå,
jag tog skridskor uppå.

Fram gick vägen så rak,
och en vind sköt på bak.

När jag kom till Djurhamn,
tog jag pastorn i famn.

Toddyvatten satts på —
jag tror visst jag drack två.

Nu jag ansåg för bäst
att ta släde och häst.

Över Värmdön jag for,
över länsman jag svor.

Han bör av sin baron
få en ny instruktion.

Den bör lyda helt kort
att ta backarna bort.

Men det börja bli sent:
Torsbyfjärd är så gent.

Men jag hörde ett brak,
såg på skjutsbond min, bak.

Men där satt kära far,
och oskyldig han var.

Men i hast blev han blek —
"här är vaken!" han skrek.

Men jag tog mitt parti,
for en omväg förbi.

Jag ej ville ditåt,
för att slippa bli våt.

Men på Betsede krog
en kopp kaffe jag tog.

Ekedal for jag om
och till Skuru jag kom.

Väl inbäddad i skinn,
Danvikstull kom jag in.

Allt var tyst, gudskelov,
hela tulln låg och sov.

Det var mörkt i vart hus,
men på krogen brann ljus.

Och i rännstenens is
stod på lur en polis.

Och han följde mig ner
till mitt gamla kvarter.

Men han teg, och jag teg —
och så gick han sin väg.

* * *

HÖST.

Höstens ande sänker sig över jorden,
svartgråa sväva himmelens slitna skyar,
som när jag hänger mina svarta byxor
ut för att vädras.

Vilt han kastar regn över dal och ängar;
unnar oss gropar endast med lerigt vatten,
som när en båtsman ger åt sin älskarinna
mustiga pussar.

Dyster och hjärtlös med katarr och bröstvärk
syftar han åt oss, att vårt liv förgöra;
böjer despotiskt under paraplyer
suckande nackar.

Borta, försvunna äro skogens skalder,
skapelsen ligger som en vän på bårer.
Bleka naturen skådar jag igenom
kittade fönster.

Nordan trummar på min fönsterruta,
solen har flyttat ur min mörka kammar.
Där i förbidan uppå bättre tider,
hänger jag lyran.

* * *

VINTER.

Vintern är älskad i den höga norden.
Stjärnorna gnistra och i trevna kamrar
brasorna flamma och i köket ligga
frostiga järpar.

Ungdomen svärmar på de blåa fjärdar,
klingande stålsko ristar blott glada runor;
damernas fägring, gömd i krinoliner,
speglas i glanskis.

Strålande kronor lysa dansens fester,
ljuvligt bland gubbar i förtroligt gille
doftar emellan samspråk och *priffe*
sjudande toddyn.

Snöklädd vilar lugn den mörkgröna skogen,
älskande par i muffar och i sjubbskinn
pröva vid bjällror i gudomligt månsken
frustande fålar.

Lyran förstummas under frusna händer.
Solen är borta. Skalden i tunna rockskört
sorgligt med näsan över termometern
forskar i gradtal.

* * *

VÅR.

Människans pulsar hoppa som unga getter.
Själen sig mojar som en präst på landet.
Lärkorna sjunga i den blåa rymden:
"Våren är kommen!"

Kitt och klister ryka ur öppna fönster.
Människans anlet strålar av idel godhet:
Smulgråten själv ser ut som han ville
bjuda på frukost.

Gårdar och stigar pyntas och sås och sandas,
boningar vädras, spindeln körs på dörren.
Pigorna piska, grymma liksom professer,
rykande mattor!

Fyrbenta fångar släppas ur kvava *fängslet,*
skyldra för solen med de krumma svansar,
sparka i mullen, när de ängsligt varsna
bromsarna brumma.

Vågorna sjunga, vindarnas harpor spela.
Drömmande vandrar skalden i furuskogen:
lockad av bäckens sorlande vatten,
sjunger hans sångmö.

* * *

BÖRJAN, FORTGÅNG OCH SLUT.

Vi födas. Fåfängt vore det att klaga,
att ingen frågar först, om vi behaga
att bliva födda. Nej, till jordens zoner
vi komma liksom skjutna ur kanoner;
och prästen läser över oss sin mässa
och en nattmössa sätts uppå vår hjässa.

Man, oåtsporda, oss på jorden ställer
och lindar in oss liksom karameller.
Sen växa vi, få kolt och skallra redan,
och krypa, som små skallerormar sedan,
sen står man lull, blir stor, och många gånger
vi längta att få skägg och polisonger.

Snart äro barndomslekarna försvunna,
man yngling blir och tror sig allting kunna;
man läser Cicero, får lärda miner,
att ej få snuva kläds man i bottiner.
Man kurtiserar, och förrn man vet ordet,
har man peruk och tur på nattduksbordet.

Man blir en *man i verken* och i staten,
får lön, som räcker nätt och jämnt till maten.
Man kan ej naken gå för vind och väder,
hos skräddarn får man årskredit på kläder.
Man gör visiter, blir bekant i husen,
får fästmö, sen man varit kär i tusen.

Man gifter sig, och tror sig nu vid målet
av all lycksalighet. Då börjas skrålet
av barnpigsånger, skramlor och trumpeter;
och svärfar gör konkurs, fast rik han heter.
Kvartalet räcker ej, man måste låna,
och skägg och polisonger börja gråna.

Nu har man in i ålderdomen dragit.
Alltjämt har hoppet ljugit och bedragit;
och skulle bättre inkomster nu dugga,
så har man inga tänder till att tugga.
Till barndomsvärlden man sin blick nu vänder,
då man ej hade skägg, men bättre tänder.

Ej hjälper punsch och toddy mot podager
och ej mot gikten, hur ”*stor dos man tager*”.
Man klår sig bakom örat och funderar,
varföre livet oss så grymt hanterar.
Och summan blir av allt vad vi erfarit,
att det har ”*möda och arbete varit*”.

Vi dö. Och fåfängt vore det att klaga,
att ingen frågar först, om vi behaga
att dö. Nej, då vi minst det ana,
vi visas ut från livets vädjobana
och slutet blir, att ingen kan förklara,
varfrån vi kommit, eller vart vi fara.

* * *

TILL EN VÄN DÅ HAN FICK PASTORAT.

"Vikingasäten, åldriga lundar."

Så vad det lider
får man omsider
utav Fortuna en önskelig släng.
Länge du glade
gick här och hade
gammaldags kapprock och lön som en dräng.
Uppå parnassen en gång så fager,
frodig och modig tog du din lager.
Sen har du dragits, kutig och mager,
stundtals med piller och dålig natur.
Adjunkturen
bröt naturen:
Man kan tröttna på bättre, än vara adjunkt.
Hals och lunga
bliva tunga:
stockholmsluften förpestar ett blod, som är ungt.

I Stockholm fan är lös.
Om kroppen skall förströs,
blir han bräcklig av nattvak, buteljer och mat.
Bröst och vador
taga skador —
du är lycklig, min bror, som har fått pastorat.

*

Tjänsten var bister
som komminister.
Nu kan du hoppas en fredlig minut.
Du slipper höra
bryggare köra,
väja för åkare när du går ut.
Tryggt omkring fälten kan du spatsera,
trådslitna byxor kunna passera,
hakpung och bröstkorg börja florera,
skilda från gatornas eviga pest.
Damm och lera
ej genera:
du ser själv om ditt lantbruk till nöje och gagns,
stall och korna,
sockenborna
lär du än evangelium, än préférence.
Din tuting tar du lugnt
var kväll med din adjunkt,
än vid brädspelets klang, än i skarp politik.
I er båda
tycks man skåda
änglahuvun i moln utav *Rettigs* fabrik.

*

Lyckliga dagar,
frodiga hagar,
hanar och hönor och kycklingar små!
Redan du vädrar
skogarnas tjädrar,
lax och foreller i brusande å.

Allt på dig lyckan slösande öser,
renost och tunnbröd, färsköl, som pöser;
bruna, bastanta norrländska töser
slamra i vävstol och visthus och kök.
Land och vatten,
sommarnatten,
stå förgyllda av solen vid himmelens bryn.
Genom rutan
Åreskutan
kan du se med dess snöiga hjässa i skyn.
Vad vill du mera ha?
Du kan predika bra.
När du sjunger, så har du en ljuvelig röst.
Om ej fanen
gjort kaftanen,
tändes stjärnan av norden väl snart på ditt bröst.

* * *

VÅRRIM.

O, vad kip, o, vad pip
uti skog, uti dal,
uti björk, uti al!
Det är klang i var knopp,
en fiol i var topp.
Trast och siska har höjt
var sin piccolaflöjt;
och i granens karkas
kuttrar orren sin bas.
Det är vår, det är vår!
I var åder det slår
blott försoning och frid:
det är kärlekens tid.
På var gungande gren,
se, hur sött *liten-en*

spetsar näpet sin mund
med en ann i förbund.
O, vad pip, o, vad kip,
och en kyss, det är allt:
ingen lysningsanstalt,
ingen bakelsefest,
ingen punsch, ingen präst.
Det är bröllop på stund,
uti samma sekund,
som man kysser på mund.
Ingen högvördig man
nånsin klandra det kan:
"det går an, det går an!"
O, du härliga vår,
ingenting övergår
din förtrollande kraft.
Sodavatten och saft,
punsch och kosteligt vin
och likör superfin
är ett fnask, är ett noll
mot den enklaste fåll,
mot den ringaste bit
av din gröna habit.

Kors, vad du är gentil,
vad du har för en grace,
om man ser din profil,
eller ser dig en face!
Vad är guld, vad är namn,
vad är allt vad jag drömt
om allt stort och berömt,
mot den öppnade famn,
som du räcker mig ömt?
Låt mig vila en stund
just så här vid din barm,
låt mig pussa på mund,
låt mig drömma mig varm

här på blommande strand,
låt mig pussa på hand
och förnimma din röst,
full av kärlek och tröst!

* * *

HOS MIN VÄN PÅ LANDET.

PASTORAL.

Jag bor från stora världen
på landet, jag,
har klöverfält och gärden
och vattendrag,
där stora fiskar gånga
och även små:
om de sig låta fånga,
kan man dem få.

Jag jaktmark har, vars like
är sällsynt rar,
och kräftor i ett dike
med håv jag tar.
Om ned till ån vi kvista
för nöjes skull,
skall du få se en *kista*
med ålar full.

Min spanska nasse stönar,
så fet och rund;
till julen han mig lönar
med sexton pund,
han mojar sig i mylla
och solens sken
och kan på svält ej skylla
som herr Bazaine.

Du föreställd skall bliva
för mina kor:
Brunetta och *Gullviva*
och *Stora Mor:*
och kalven mellan *Kullan*
och *Rosenklöv,*
Sir Arthur mellan *Pullan*
och *Sommarlöv!*

Här hönsherrskapet gör sig
små bunkalag.
Se, vad de hugga för sig,
ja, det tror jag!
Ett ordstäv jämt jag fäster
mig vid med fog:
Höns, käringar och präster
få aldrig nog.

Där bortom viken snurrar
min väderkvarn.
Och här en spinnrock surrar,
som spolar garn.
I vävstoln Kajsa slamrar
och väver dräll.
I smedjan Petter hamrar
med skräll på skräll.

På fälten nästan höres,
hur skörden gror.
Men ändå stundom störes
min lycka, bror!
Allt, som lycksaligt skattas
på jordens ring,
jag har, men ändå fattas
mig någonting.

Hårt är det att försaka
en hälft. Ack, ja!
"En öm och trogen maka"
bör var man ha.
Jag uppgör och kasserar
förslag var dag. —
Bäst är, du *annonserar*,
så tycker jag!

* * *

EFTER ETT VÅRREGN.

EFTER STUDENTERNAS KONSERT 1871.

Vårsolen ler över vårgröna slätten,
dimmorna sjunka i havet med fart.
Regnet har slutat med skurning och tvätten,
allt är nu torkat och manglat och rart.
Strukna och märkta
stå gullvivor små.
Prästkragar stärkta
i backarna stå.
Fjäriln med rosor och guld på kasketten
ingenting har i sin utstyrsel spart.

Sorlet, som hörs, är naturen som rör sig:
lundarna susa vid källornas språng.
Aldrig mer roligt man har, än man gör sig:
livet har löst sig ur bojor och tvång.
Vårsången klingar
i trastarnas kör.
Lärkan sig svingar
som sångdirektör:
glada studenter med Arpi framför sig
tycks man ha klart för sig ännu en gång.

Vårfriskt eteriska daggpärlor dugga,
glindra i gräs och på nylövad gren.
Doftande står uti tallarnas skugga
daggig linnea i morgonens sken.
Bäckarna skvala
i kapp med varann,
gökarna gala,
som ingen det kan.
Ärlor i språngmarsch småflugor sig hugga,
backsvalan trippar på gullgula ben.

Skyarna sväva så lätta och fria,
skimra i guld över myggornas värld.
Solbrända pigor hos jungfru Maria
ställa till svällande häcken sin färd.
Orrarna spela
och leva som sju.
Tallstrunten dela
de ömt med sin fru.
Snövita *tärnor* kring stränderna skria,
gunga ibland på den böljande fjärd.

Haren i flykt över rågåkern genar:
ack, om till jakt jag ej vore så klen!
Ekorrn i granarnas våningar skenar,
än som en tok över stock, över sten.
Sorlande källor
i tuvor och snår,
pinglande skällor
och bräkande får!
Humlorna surra kring blommiga renar,
harkrankar vingla på rankiga ben.

Sprittande liv har den ringaste löja.
Mänskan har mer: hon har *rang och talang.*
Därför, o broder, ej låtom oss dröja
hälsa naturen med *sång och harang!*

Torka bort tåren
och sorgerna spar,
ägna åt våren
en skål eller par!
Titta mot stranden, hur vågorna höja
Skummande bägarn med jubel och klang!

* * *

GUBBEN.

Även jag har lugnt
uppå tidens hav
glatt och hoppfullt lekt.
Nu är livet tungt,
nu är hoppet blekt,
och jag lutar alltmer mot min grav.

Räds jag den? O, nej!
Tiden som en ström
ilar rastlöst bort.
Livet är en dröm;
men jag sörjer ej,
att den drömmen var flyktig och kort.

Se, hur år från år
blomstret uti skog
dör för höstens vind.
Spörj mitt gråa hår,
spörj min skrumpna kind.
Om jag ännu ej själv levat nog.

Sorgen mig ej spart.
Som en oförrätt
togs den av min själ.
Men jag insåg snart,
då jag såg det rätt,
att den endast var sänd till mitt väl.

Utav glädjens stund,
utav livets frid
har jag minnen än.
Dock ej *en* sekund
av den flydda tid
vill jag börda tillbaka igen.

Skön är solens brand,
och dess ljus är kärt
i vårt skumma grus.
Bortom gravens rand
har min tro mig lärt,
att det flammar ett skönare ljus.

* * *

SOCKENSKRÄDDAREN.

Lita visa vill jag sjunga, jag-san
den skall bli av allra-finsta slag-san.
Det skall Gud min veta,
sjunga och arbeta,
det är just vad jag kan friska tag-san.

Fullt med arbet hänger i mitt tak-san
fogdens byxor, sönderspruckna bak-san.
Han är rik och mäktig,
men fast han syns präktig,
är han, oss emellan sagt, ett vrak-san.

Lagmans resrock hänger där av skinn-san
det är karl att vara styv och stinn-san.
Högförnämt han statar;
men som folket pratar,
lagen kan han vända ut och in-san.

Dessa svarta kamlottsvästarna-san
skola passa herr adjunkten bra-san.
Aldrig jag som mästar
annat sett, än västar:
byxor har han visst ej råd att ha-san.

Åt herr pastorn är jag alltid van-san
att ta fläckarna ur hans kaftan-san.
Det är klart som dagen,
det är alltid lagen,
var gång gubben kommer ifrån stan-san.

Den kavaj, som jag nu syr uppå-san
den tillhör vår båtsman N:o 2-san.
Gratis vill jag lappa
både rock och kappa,
om han bara ville ryssen klå-san.

Snäller fästmö har jag här i byn-san,
blåa ögon, rosenröd om hyn-san.
Död är hennes moder,
hennes far och broder!
Efter dem hon ärvde fyra svyn-san.

Läsa kan hon nästan i var bok-san,
en förståndig mänska, kvick och klok-san.
Nyttig över måtta,
om sej som en råtta,
och så dygdig som ett litet tok-san.

Klockarn nog försåt för henne satt-san,
men si, flicka hon var ej så fatt-san.
Hon var för beleven,
klockarn fick dra veven,
kär och tokig som en klockarkatt-san.

Bröllop skall det bli av hjärtans grund-san.
Där skall hon som jag på bordets rund-san
skräddaryrket driva.
Lycklig skall jag bliva
som om jag fått hela *Bomarsund-san.*

* * *

NOVEMBERKVITTER.

All naturen kuvas
utav storm och is,
trän och buskar luvas
på ett rövarvis.
Flora fjärran dragit,
hon, som var så god;
skylten in hon tagit
från sin blomsterbod.

Knappt en skata skrattar,
ingen mås jag hör.
Vissna löv jag krattar
trappan utanför.
Lundens fägring föres
bort som annan lump;
i dess krona höres
ingen lyrisk stump.

Höstens andar ruva
över skog och snår.
Jämt i väderhuva
himlens anlet står.
Ja, I fåfängt skolen
se en skymt därur:
månen, liksom solen,
är en dimfigur.

Ingen tröst ger snuggan,
allt är: usch och o!
Ängsligt grymtar suggan,
ängsligt råmar ko.
Nordanvindar vassa
slå i port och grind.
Tupp och höna brassa
skoftet bidevind.

Dock jag vet en annan
tröst vid egen härd:
Gubbar, hit med kannan,
hon är pengar värd!
Bäst är att ha ruter
nu i själ och kropp:
hör hur vinden tjuter,
se hur sjön slår opp!

Annat er ej vänten,
hösten är besatt.
Strunt, låt elementen
slåss som hund och katt.
Fan ger jag krakelet,
livet är så kort:
sångmö, rör på spelet
och slå sorgen bort!

* * *

LIVETS HAV.

Det är hos skalderna en gammal vana
att likna vid ett hav vår levnads bana;
och uppå dem vill man ock skulden skjuta,
att kroppen har fått namn av livets skuta.
Men fastän ordet stöter oss för bogen,
bedrövligt nog, är bilden sann och trogen.

Som andra skutor vi av stapeln löpa
och våra redare med namn oss döpa,
och presentabla stå vi, vad det lider,
med topp och tackel riggade omsider.
Allt blir nu ansatt, och allt godset styvas,
och in som ballast katekesen hyvas.

Men tiden inne är att gå och lasta,
till skolornas lastageplats vi hasta.
Lastrummet fylls ur vetenskapens gruva,
lektorer gå som sjåare och stuva
fornklassisk lärdom, prosa och poeter,
till däckslast språk och andra rariteter.

Och stolta nu att vi ha fått in lasten,
betygens vimpel hissa vi på masten.
Konversationens vattenfat nu fyllas,
och skick och hållning som galjon förgyllas.
Syperba sjökort fantasien ritar,
på hoppets ankar man fullkomligt litar.

Vi lägga ut från land på livets bölja,
och vilda stormar på varandra följa;
ty stiltje finns ej på ett hav som detta.
På lyckans tempel strax vi kurs nu sätta;
till hennes guldkust längta vi så gärna:
som på en fyrbåk tro vi på dess stjärna.

Men ack, vem vet ej, hur det gick på färden! —
Det finns så många dolda grund i världen,
som ödets lotsverk ej behagat pricka.
Förgäves varsamt vi omkring oss blicka,
förståndets kompass visar också miste —
och ofärd kom, förrän vi ordet visste.

Fullkomligt lycklig ingen seglar över
ett hav så nyckfullt. Ingen klok manöver

kan rädda ifrån livets mörka öden.
Men ett jag vet: att sorgerna och nöden
och stormarna på livets hav vi slippa,
då skrovet kantrar — emot dödens klippa.

* * *

TILL MITT PORTRÄTT.

(I EN POETISK KALENDER.)

Sorgligt ljuda mina strängar,
deras sed det aldrig var;
men att visa sig för pengar
är dock hårt på gamla dar.
När ej ungdom finnes mera,
ögats eld och klarhet ej,
varför då litografera
gubbens konterfej?

Våra lockar åren lugga
och strö puder i till slut.
Kors, att detta är min skugga,
som ser så pass hygglig ut!
Ja, artisterna de glada
måla oss i all vår ståt.
Kosmetik och märgpomada
gör väl också åt.

Nå ja, låt belätet sitta
som förläggarns laga fång.
Gubben ock behöver titta
utom knuten någon gång.
Ifrån tull och dito taxa
gör han nu en liten rund,
kanske opp till Avasaxa,
kanske ner till Lund.

Är du färdig, ja vasserra,
uj, vad det skall bära av,
än med ånga, än med kärra,
ömsom över land och hav.
"Som en mjölsäck" bör poeten
skakas utav bara hin,
annars, I gott folk, ej veten
vad som finns uti'n.

Låt oss tömma avskedsskålen!
Res som om jag reste själv:
hugg en prästost uti Smålen,
och en lax i Ljusne-älv!
Hälsa alla kära ställen,
vännerna kring land och strand;
glöm ej forsarna och fjällen
i mitt barndomsland!

* * *

SUCK VID HAVET.

Nu sommarn gått till ända och hösten raskar på
med stora steg att göra oss den äran.
Gud give, jag fick råda, jag skulle laga så,
att aldrig vi behövde att besvära'n.
Jag älskar sol och blommor och gullgult sommarsmör,
men gula blad om hösten har jag ej sinne för,
och stormen tillhör fan och litanian.

Jag har nu mina griller, och vem har inte det!
Jag räds, då hösten skakar sina vingar.
Min sommarfröjd har brustit liksom ett spindelnät,
och ingen fågel mer i björken klingar.

Och *gästerna* ha flyttat ifrån min nakna ö,
ack alla ben, som plaskat uti min vackra sjö,
de äro nu försvunna allesamman.

Och mellan höstens andar nu skiftas Floras kram,
och havet mot min kust ursinnigt ränner.
Ja nu är tiden inne att suga på sin ram,
och sucka efter sol och sina vänner;
och alla kaffesystrar och alla Bacchi barn
med hela attiraljen av glas och kaffekvarn —
allt speglas troget i ett sorgset minne.

O, ljuva blomsterfester, o, sommarfröjd, god natt!
Från fjällen hör jag nordanvindar draga.
Och Ägirs nätta döttrar, som summo förr så glatt,
med stora magar välta nu och klaga.
Här hjälper ej att sjunga, här hjälper ingen bön —
jag tror, det börjar snöga, "*natur, vad du är skön*",
må ej din skönhet oss avdagataga!

* * *

LANDSVÄGSPOESI.

PÅ EN VINTERFÄRD MELLAN STOCKHOLM OCH UPPSALA.

Farväl, du gamla stad, farväl, Norrtull!
Jag far ifrån er, för mitt nöjes skull,
som fågeln glad, som sluppit ut ur buren.
Farväl, Sankt Erik, målad uppå muren!

Du ser mig ut att vara några år,
och litet flat — att du i porten står.
Ett visst medlidande med dig jag hyser:
tulln vaktar nog sig själv — gå in, du fryser!

*

Stallmästargården nu förbi jag styr,
ett ställe, fullt av punsch och äventyr.
Kappkörningen går nu som bäst på isen,
och folket trängs och sneglar på — polisen.
Är vädret stekhett, regnigt eller kallt,
polisen är, som luften, överallt.
Den har, som jag, här ingenting att göra.
På vädjobanan ämnar jag ej köra,
för mig att åka si så där *"på herr"*,
det lönar ej med en gästgivarmärr.

*

Jag hellre vill i ögnasikte taga
det härliga, det mångbesjungna *Haga*,
och skulle jag få välja plats att bo,
uti dess park jag slog mig ned i ro.
Men som det säkert sig ej låter göra,
så är det kanske klokast — att vi köra.

Jag *Kyrkogården* här till vänster ser,
en folkrik stad, som byggs allt mer och mer;
och länge står ej något tomt och öde.
Sin egen *byggnadsordning* ha de döde:
de bygga nedåt, icke ovantill,
djupt, skuggrikt, mystiskt även, om du vill.

För solen, såsom vi, ha de ej sinne:
från *andra sidan* ha de dagen inne.

Och sen de flyttat in, var i sin grav,
stängs dörren till — och sen hörs ingen av.
På dödens gåta man förgäves stavar.
Farväl, I döde! Frid med edra gravar!

*

Bredvid förgängelsen och dödens blund
står levnadsfriskt det gamla *Hagalund,*
med Bacchi druvor, flätade kring pannan.
Bindmössor ser jag skymta om varannan.
För dem jag känner, då jag far förbi,
för ögonblicket, ingen sympati.
Farväl, *Frösunda!* Du är *"känt i orten"*,
det mesta, som man ser av dig är porten.

*

Lings grav till höger här vi ej förgäte;
och för hans själ det kära *Annelund.*
Jag ville blott, att såsom egen grund,
hans änka fått det till ett änkesäte.

*

Järva värdshus, tomt och naket,
är dock vitt och brett bekant,
här stod glädjen högt i taket
fordomdags, och det bastant.
I det ädla druvoblodet
döptes mången törstig själ.
Nu är stället ej på modet —
därföre, farväl, farväl!

På den brända tomten grodde
fröjd och gamman forna dar.
Elis Schröderheim där bodde,
och då vet man hur det var.

Järva nu är i sitt nedan,
det var andra tider då.
Elis borta längesedan —
därföre, kör på, kör på!

Aj, jag tappade min vante,
nej, här fick jag honom fram,
hoppsan, gamla "Rosinante",
hejsan, gamla hästmadam!
Färden kan jag icke skylla,
den gick raskt och hurtigt, *ptrro,*
här är det för gräl och fylla
vittbekanta *Rotebro.*

*

Landsväg liksom sjöväg suger,
de ha tycke av varann.
Uppå *Märsta* ätas kan,
"om man matsäck har, som duger".

Jag låg uppå *Alsike*
och frös, ty det var kallt.
Jag aldrig känt dess like,
det bet mig överallt.
Då natten var förliden,
var kroppen öm och svår.
"Jag minns den ljuva tiden,
jag minns den som i går."

Farväl, i hast jag sade
och gav *Alsike* fan,
rätt glad att jag blott hade
sex fjärdingsväg till stan.
Jag knappast kan omtala
min fröjd i denna stund. —
Nu är jag i *Uppsala,*
och hungrig som en hund.

* * *

LIVETS VÄXLINGAR.

Strid och växling mänskan följa
genom livets dunkla dröm,
där vi ängsligt stå och skölja
trasorna i tidens ström.
Än åt lyckan man sig gläder,
än man naggas bit för bit,
än man drivs för vind och väder,
som ett yrfä hit och dit.

Livets gång är enahanda:
ingen rast och ingen ro;
är man född i Haparanda,
skall man dö i Falsterbo.
Underlig är mänskans vandel,
om man den betraktar rätt.
Bäst man snusbod har och handel,
sitter man på *taburett.*

Fåfängt går man här och koxar,
att sitt öde se förut,
är man född att mota oxar,
blir man rik grossör till slut.
Stundom för att givmild vara,
känner lyckan ingen gräns,
mången ifrån fänrik bara,
knogat upp till excellens.

Så ser man ock mången vandra
arbetsam, men dock i nöd,
medan uti lättja andra
simma uti överflöd. —
Roligt vore det att veta
på vad grund det är så ställt,
att en del skall ha det feta
och en annan stå på svält.

Dock, vad kan det, på det hela,
röra oss, jag fråga vill?
Ödets makter med oss spela
utan att oss spörja till.
Fåfängt är det att vi spana,
varför ödet så befallt; —
men det är ju mänskans vana
lägga näsan uti allt.

* * *

EN VÅRMORGON.

Vid en liten bäck som bullrar
ligger jag förnöjd och glad,
och min lilla korpus kullrar
i ett riktigt rosenbad.
Fjärilar och sländor leka
glänsande i morgonsoln.
Muntert mig på näsan peka
sippan och violn.

Liten taltrast står och bockar
med sin flöjt på lummig gren;
vinden fattar mina lockar
och friserar om tupén.
Västen öppen, barmen naken,
utan hatt och paletå —
det gör ingenting till saken,
det ser ingen på.

Fritt må vindarna mig luva,
fritt må jag bli brun om hyn!
Huvudet på gräsets tuva,
benena rätt opp i skyn!

Jag natur vill njuta bara
ända till dess djupa grund.
Låt mig glad och tokig vara
blott en liten stund.

Orren spelar på sin lyra.
Ekorrn uti björken gnor.
Mjuka tjänare, herr Myra!
”Får jag lov att säga bror?”
Ingen under att du stånkar:
släpp den här och gå din kos!
Säg, när denna stock du kånkar,
vem du tjänar hos?

Virtuos på kam och giga,
göken gal i granens topp.
Liten knubbig Nyckelpiga
svänger sig i röd salopp.
Var bor du, min lilla tärna,
vem har jungfruns kappa sytt?
Vart kan hon som längst sig ärna?
Fick jag svar? Jo pytt!

Nej, nu börjar solen titta,
alltför nitisk i sitt kall.
I din skugga låt mig sitta,
söta gamla farbror Tall!
Endast för att se på våren
har jag hit i skogen gått.
Farbror är väl bra till åren,
farbrors hår är grått!

Kraftfull tycks ändå var sena,
fastän håret blivit tunt.
Men låt bli, vad skall det tjäna
kasta ner så mycket *strunt?*

Är det farbror själv som måttar?
Är jag kanske till förfång?
Kors, jag tror att farbror spottar
tuggbussar, fi donc!

Ack, natur, när får jag möta
dig igen med liv och själ?
Ty jag måste hem och sköta
mina plikter nu, farväl!
Jag ditt glada sällskap saknar
under dagens bråk, min vän!
Nästa morgon, då jag vaknar,
kommer jag igen.

* * *

DAGBRÄCKNINGEN.

(EFTER LONGFELLOW.)

Och vinden han far över böljans skum
och ropar åt dimman: "Ge rum, ge rum!"

Och skeppen han hälsar på böljans bryn:
"Till segels, kamrater! Det bräcker i skyn."

Han susande far inåt landet sen
och ropar: "Vak upp, det är dag alltren!"

Han ropar till skogen med vänligt sus:
"Häng ut dina fanor i solens ljus!"

I fåglarnas nästen bland löv och ljung
han ropar: "O fågel, vak upp och sjung!"

Till tuppen han far under bondens ås;
"det dagas; vak upp, tag trumpeten och blås!"

Han viskar till åkern, av kornax tung:
”Vak upp och dig buga för dagens kung!”

Till bykyrkans torn han ställer sin väg:
”Vak upp, o klocka, och tiden säg!”

Men kyrkogården han nalkas intill
och viskar: ”Ej än, ligg still, ligg still!”

* * *

VISA.

Mel.: ”Jag spelar och jag dansar,
jag sjunger blott och ler.”

Jag flyttat har till landet,
för landet är jag svag.
En tok är den, som kan det,
och inte gör som jag.
Jag tog mitt pick och pack och for,
hoc est, med allt som jag och mor
behövde.
I Skövde
hon fick två söta kor.

Vår lilla röda stuga
står skuggad av en lind.
Två höga björkar buga
och ta emot vid grind.
Och trädgård ända ned till strand,
där själv jag satt vartenda grand.
Och häckar
och bäckar
och två potatisland.

Oss berg och skogar skygga
mot stormens il ibland.

Och båt har jag vid brygga
och strömmingsnot på strand.
Jag köpte höns och gris och gås,
jag köpte säd, som skulle sås,
från Riga.
Och piga
vi stadde från Borås.

Kalaser se vi sällan,
och gudskelov med skäl.
Det är just själva källan
och konsten att må väl.
Man bjuder ej, då ingen bjöd;
kanske en vagn per år med nöd
här stannar:
på grannar
finns här ej överflöd.

Syns stundom *svarta hästen*
och schäs med gullgul rand,
det fogden är och prästen,
som hälsa på ibland.
En risp uppå vår förstukvist!
Att ha kalas båd först och sist
ej nänns man.
Med länsman
man får sin enkla whist.

Av vad jag sagt I fatten
nu visst mitt liv och kall.
Får jag blott nämna katten,
så är min visa all.
Och finns det någon som mig spör,
vad vi för resten ta oss för —
in summa:
min gumma
gör korv och jag likör.

Min sångmö! Låt oss tänka
och hålla liten rast:
vem skall jag visan skänka
att få den spridd i hast?
Jo, jag far, medan vinden blås,
och visar, fröjdefullt, förstås,
mitt foster
för moster,
som bor i Alingsås.

* * *

SNÖFANTASI.

Från molnen falla silvervita lappar,
och kanske redan flera tusen kappar
ha kommit ned, om man dem skulle samla.
Men vore det nu silvermynt som skramla,
vi bure dem i säck allt vad vi orka
till kakelugnen hem, för att dem torka.

Det vore ganska eget, och tillika
vi kunde i en hast bli mycket rika.
Bekymren då ej blekte våra lockar:
man ju behövde endast göra bockar.
Då gingo alla, både folk och kungar,
och samlade i kolossala pungar.

Men om I nu handgripligen dem fatten,
så få ni händren fulla utav vatten.
Men fryser det, så är man så erfaren,
att man tar skidor på och går på skaren,
och får man ingen *varning* av polisen,
så tar man skridskor på och går på isen.

Se nu för ro skull omkring land och sjöar,
hur allt blir vitare, ju mer det snöar,

och får det hållas några dygn i raden,
så händer att det går långt över vaden.
Då blir det liv och brådska utan måtta
att bana väg, som kallas för att *skotta.*

Visst vore snön till mera praktisk nytta,
om man av massan kunde få en bytta,
en soppterrin, fregatter och kasteller,
prostgårdar, fängelser och bönkapeller.
Molin då kunde fort och billigt forma
statyer åt oss alldeles enorma.

Då blev oss vintern kär, och hela massan
av snö och drivor till fördel för kassan.
Man finge boningar för kristlig hyra,
och arkitekter blevo ej så dyra.
Naturen kunde då tillhopasnöga
ett *universitet* som kostar föga.

Då blev det luft i luckan uti norden,
och polen blev det bästa land på jorden.
Ett föremål blev drivan för exporten,
ty alla ville ha av nya sorten.
Man levde opp, och ingen tänkte mera
att ta till schappen eller emigrera.

* * *

MISSRÄKNING.

I yngre dar jag tänkte att bli präst.
Vem vet, kanske det hade varit bäst.
Jag hade då fått gå i svart kaftan
och rökt min pipa makligt hela dan.
Jag vet ej, men det föll mig in ibland,
jag skulle biskop bli i Härnösand.

Jag hade redan gjort mig upp en plan
att läsa glupskt — men snart jag gav det fan.
Jag fick en svåger, som var sjökapten,
och läsa blev det mycket mindre sen.
Jag trivdes helst på blåa vågens djup —
han hade en för präktig segelslup.

Och glad jag flög om sommarn fri och lös,
om vintern satt jag innestängd och frös.
I boken hängde näsan gredelin:
den tiden fanns gudsgåvor av latin.
Och till på köpet snäste mig var dag
en informator, lika lat som jag.

Men ack, en vår, jag minns: termin var slut.
Gymnasium jag hade tråkat ut.
Var lektor snart uppå sin lager sov,
uppå dess panna låg ett *gudskelov!*
Och Cicero, Ovid och annat rart
på högsta hyllan sattes opp med fart.

Till Lissabon min svåger färdig var:
”Vill du gå med, så gör dig genast klar!” —
Det var en karl, som stod vid sina ord.
Jag grät och snöt mig och gick strax ombord,
och vågen fnös i sommarsolens brand...
och nu farväl, mitt gamla fosterland!

Men det blev storm och jag blev sjuk på stund
bad Gud — och satts i land i Öregrund.
Tillräckligt utav sjön jag hade känt;
jag for till Uppsala och blev student,
blev knöl om kvällen på ett punschkalas:
det var så fasligt, fasligt stora glas.

Men det är många, många år sen dess,
och många gånger har jag haft process
med lyckan sedan; och vad helst hon gav,
men präst och kräckla — det blev inte av.
Ack, det var synd, jag hade mått så gott,
och skulle sett så bra ut i kalott.

INNEHÅLL.

Elias Sehlstedt. Levnadsteckning av Carl Snoilsky 5

Sånger och visor.

Sångmön och författaren . 31
Se glad ut 31
Den utestängda äkta mannen 33
I det gröna 34
Höstsång i skärgården .. 36
Höst och rusk 37
Åkarkampen 38
Sjung! 39
Sjömansvisa 40
Visa på förstukvisten 42
En bättre värld 43
De olika knektarna 44
Brev från en husmamsell på landet 45
Om hundra år 46
Resebeskrivning 47
Våren 48
Fyrtornet 49
Tullvaktmästarens sång på hamnvakten 50
Hopp och minne 52
Snösparven 52
Norrland 53
Kossan 54
Tuppen Apollos död 56
Floden 57
I en karantänläkares minnesbok 58
Vad är en informator? .. 58
På Sandhamn 59
Visa 60
Våren kommer 62
Näsan 64
Yrvädret 65
Min förtröstan 66
Vad vill man göra? 67
Fågeln på Grönskär 68
I skogen 68
Sommarkvällen 70
Den mäktigaste på jorden 71
Segelsång 72
Hemvandringen 74
Vårknäpp 75
Vår stad 77
Vid havet 79
Salig farmor 80
Reseintryck på isen mellan Sandhamn och Stockholm 82
Slåtterölet 84
Min hembygd 86
Kapten Ruff 87
Skål för våren 88
Till min mage 90
Den gamle lotsen 91
Adjunkten på landet 93
Den gamle ungkarlen eller ånger och försoning 95

Sandhamns inloppsport .. 97
Innan man blir van 99
Loppan 100
Ovädersång 101
Jo jo, män 102
Vid gamla årets avresa .. 103
Just detsamma 104
Sjömannens avsked 105
Sommaren och vintern på Sandhamn 108
Noak 110
Stockholmsbild 112
Nyårsmorgonen 1870 114
En söndagsmorgon i skogen 117
Min bostad 118
Liten fågel 120
Tröst 122
Resan 123
Höst 125
Vinter 126
Vår 127
Början, fortgång och slut 127
Till en vän då han fick pastorat 129
Vårrim 131
Hos min vän på landet .. 133
Efter ett vårregn 135
Gubben 137
Sockenskräddaren 138
Novemberkvitter 140
Livets hav 141
Till mitt porträtt 143
Suck vid havet 144
Landsvägspoesi 145
Livets växlingar 149
En vårmorgon 150
Dagbräckningen 152
Visa 153
Snöfantasi 155
Missräkning 156

E·N.

Albert Bonnier.

Hälsingborgs ... lärjungebibliotek

ELIAS
SEHLSTEDT

SÅNGER
OCH VISOR
I.